

Przedwzrostek

Cena
egzemplarza
10
groszy

Ilustrowany dziennik narodowy i katolicki

Nr 17

Wydanie

Ł

Rok 68

Sobota, dnia 22 stycznia 1938

Nowy rząd francuski z prem. Chautempsem w środku.

Prem. Irlandii de Valera bawił Londynie na rokowaniach z Anglią

Wspaniałe uroczystości ślubne w Kairze

Cały Egipt niezwykle uroczyście święcił dzień ślubu króla Faruka z p. Faridą Zulfikar
Uroczyste powitanie nowej królowej

Król Egiptu Faruk I

Kair. (PAT). Cały Egipt uroczyście święcił dzień zaślubin króla Faruka z p. Faridą Zulfikar. Zarówno stolica, jak i kraj cały przybrały wyjątkowo odświętny przez bogatą dekorację gmachów, wieczorem zaś dzięki wspaniałym, efektom iluminacyjnym.

Program uroczystości ślubnych zgodnie z przepisami religijnymi Koranu jak i zgodnie z tradycją, nacechowany jest wybitną troską o współudział najbiedniejszych warstw ludności. W miastach, a szczególnie w Kairze, wyasygnowano ze składek królewskiej znaczne fundusze na rozdawnictwo obiadów dla ubogiej ludności, w ogrodach urządzone są zabawy i widowiska dla ludności. Instytucje społeczne, jak również i przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe prześcigają się nawzajem, by w dniu ślubu królewskiego, jak najgodniej wystąpić w tradycyjnej akcji dobroczynnej. Urząd

zane są przyjęcia dla ubogich, rozdawnictwo odzieży, rozdawane są wsparcia itd.

Dziś w południe w pałacu Kubba, odbyło się uroczyste podpisanie aktu ślubnego. Na uroczystość tę przybyła rodzina królewska, rodzina panny młodej, członkowie najwyższej rady uczonych teologów, prezes trybunału kanonicznego Szari, rząd in corpore, dostoj-

nicy dworcy. Akt ślubny sporządził Mustafa al Maraghi, rektor Al-Azharu. Pierwszy złożył podpis król Faruk, a za narzeczoną akt ślubny podpisał ojciec jej, Jusuf Zu'l-Fikar basza.

Po podpisaniu aktu ślubnego, wszystkie osoby nie należące do rodziny królewskiej i rodziny królowej Faridy opuściły pałac z wyjątkiem dostojników dworskich, rektora Al-Azha-

ru i świadków obu stron. W chwilę później do pałacu królewskiego przybyła królowa ubrana we wspaniałą białą suknię ślubną. Towarzyszył jej orszak druhen.

Na stopniach pałacu powitali przybywającą królową dostojnicy dworcy i przeprowadzili ją do sali, w której oczekiwali członkowie obu rodzin i król Faruk. Ta część uroczystości odbyła się w obecności pań, gdyż podpisanie aktu ślubnego, jako uroczystości o charakterze religijnym, odbywało się bez udziału kobiet.

Zakończenie uroczystości ślubnych obwieściła salwa honorowa z dział, ustawionych na dziedzińcu zamku królewskiego.

Po ślubie odbył się obiad w ścisłym gronie rodzinnym.

Szczegóły uroczystości ślubnych króla Faruka nie są publikowane zgodnie ze zwyczajami egipskimi uznającymi małżeństwo królewskie za akt ściśle prywatny, mający znaczenie dla państwa tylko pośrednie, ze względu na sprawę następstwa tronu. Toteż uwaga społeczeństwa skupiona jest na zewnętrznej stronie dekoracyjnej uroczystości, a nie na szczegółach.

Proces inż. Wieliczka

Katowice. (Tel. wł.). Rozprawa apelacyjna przeciw red. Nogajowi z oskarżenia inż. Zygmunta Wieliczki-Wieliczka o zniesławienie w druku zakończyła się wyrokiem, zatwierdzającym wyrok sądu I instancji, a skazującym red. Nogaję na miesiąc aresztu bez zawieszenia kary. Redaktor Nogaj zapowiedział kasację.

Były minister oskarżony o defraudację

Obracając milionowymi sumami zdefraudować miał... 6500 złotych

Warszawa, 20. 1. Sąd Najwyższy rozpatrywał we wtorek sprawę b. min. robót publicznych, inż. Józefa Pruchnika, oskarżonego o zdefraudowanie 6.500 zł oraz o niedbalstwo służbowe.

Inż. Pruchnik powołany był na stanowisko kierownika biura prac melioracyjnych na Polesiu. Przez ręce jego przeszło około 8 milionów złotych. Pod koniec urzędowania oskarżono inż. Pruchnika, że wystawił fałszywe kwity na sumę 6.500 zł.

Sąd Okręgowy uniewinnił inż. Pruchnika z zarzutu fałszowania kwi-

tów, lecz skazał go na 6 miesięcy aresztu za niedbalstwa służbowe. Sąd Apelacyjny w Wilnie zmienił wyrok całkowicie i skazał oskarżonego na 3 i pół lat więzienia z pozbawieniem praw publicznych i honorowych na przeciąg lat pięciu.

Sprawa znalazła się w Sądzie Najwyższym, który uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w części, dotyczącej wystawiania rachunków podróży i sprawę przekazał do rozpatrzenia Sądowi Apelacyjnemu w innym składzie sędziów.

46 osób runęło z dachu w ogień

Olbrzymi pożar budynku szkolnego w Kanadzie — 46 osób zabitych, 22 osoby ranne

Londyn. (ATE) Z Kanady donoszą, że w St. Hyacinthe, nieopodal Montrealu, w szkole męskiej wybuchł olbrzymi pożar. Ponieważ ogień rozszerzył się z olbrzymią szybkością, chłopcy nie zdążyli opuścić gmachu szkoły.

Pożar wybuchł w nocy, podczas gdy

w budynku nocowało około 160 uczniów i 50 nauczycieli. Ogień z niesłychaną szybkością objął dolne części zabudowań, wobec czego uczniowie i nauczyciele schronili się na dachu domu. Mimo wysiłków Straży Ogniowej wzięcia dachu pękły i wszyscy, którzy szukali tam schronienia, wpadli w

ogień. Świadkiem tego wypadku byli olbrzymie tłumy ludności.

Akcję ratunkową utrudniał bardzo silny mróz i głęboki śnieg. Dotychczas wydobyto ze zgliszcz 17 zwłok. Brak jeszcze ciała 29 osób, co do których istnieje pewność, że zginęły w płomieniach. 22 osoby odniosły ciężkie rany.

Atak żydostwa na Rumunię

Akcja międzynarodówki semickiej w Genewie — Min. Radulescu o rewizji praw obywatelskich — Wciąż Żydzi-komuniści! — Zabiegi niemieckie?

Bukareszt. (ATE). „Curentul” donosi z Genewy, że „Alliance Israélite Universelle” łącznie z organizacją żydostwa francuskiego złożyła w sekretariacie Ligi Narodów skargę w związku z zarządzeniami przeciwżydowskimi gabinetu Gogi, żądając rozpatrzenia tej skargi w trybie nagłym.

Organ rządowy „Tara Noastra” omawiając tę wiadomość stwierdza, że wspomniana organizacja nie ma tytułu do reprezentowania interesów Żydów rumuńskich. Dziennik domaga się, by wspomniani Żydzi albo przyznali się do inspirowania tej „prowokacyjnej inicjatywy”, albo też by potępiili, jeśli się z nią nie solidaryzują.

Minister sprawiedliwości Radulescu ogłosił w prasie oświadczenie na temat uchwalonego dekretu o rewizji nadan obywatelstwa.

Minister zaznaczył, że żaden Żyd, który osiedlił się przed wojną w Rumunii lub na obszarach do niej przyłączonych, nie będzie pozbawiony obywatelstwa. Nikt więc z tych, których chronią postanowienia traktatu o ochronie mniejszości narodowych, nie ma powodów do obaw. Dekret stosowany będzie jedynie do osób, które obywatelstwo rumuńskie uzyskały po wojnie i to w sposób niezgodny z prawem — drogą fałszowania dokumentów itp. Fakt, że wykonanie dekretu powierzono władzom sądowym, daje pewność bezstronności w jego stosowaniu.

Min. Radulescu oświadczył następnie, że przy rewizji listy adwokackiej uszanowane będą również wszystkie wylegitymowane prawa Żydów.

Policja polityczna w Czerniowcach zaareztowała w biurze organizacji syjonistycznej 22 osoby, co do których istnieje uzasadnione przypuszczenie, że należą do nielegalnego stowarzyszenia komunistycznego. Skonfiskowano duże ilości „bibuły”. Większość aresztowanych to Żydzi.

Wiedeń (Tel. wł.). Z Bukaresztu donoszą, iż niebawem przybędzie do Rumunii delegacja niemieckich przemysłowców z przedstawicielami zakładów Kruppa na czele celem zbadania możliwości wybudowania w Rumunii

fabryk broni, będących filią zakładów Kruppa.

Powyższy fakt komentują tym, że zaproszenie delegacji niemieckiej skierowane jest przeciwko Francji, dotych-

czasowej dostawcy broni dla Rumunii, która usiłowała drogą interwencji wpływać na wewnętrzną politykę i przeciw żydowskim wystąpieniom premiera Gogi.

Przygotowania do wyborów

Bukareszt (ATE). Stronnictwa opozycyjne nie ukrywają niezadowolenia z powodu rozpisania nowych wyborów.

Liberalowie, którzy dotychczas zachowywali wyczekującą rezerwę, atakują rząd za pośrednictwem swych organów prasowych, nazywając rozwiązanie izb aktem sprzecznym z konstytucją, ponieważ gabinet nie został upoważniony przez parlament do wydawania dekretu. P. Maniu, przewodniczący caranistów, twierdzi, że lista rządowa została złożona jeszcze przed ukazaniem się dekretu w organie urzędowym. P. Maniu zapowiada skierowanie sprzeciwu drogą prawną. — Obok obowiązku składania list w Centralnej Komisji Wyborczej zamiast, jak dotychczas, w sądach okręgowych

(o czym już donieśliśmy — red.) dekret wprowadza jednocześnie zmiany w znakowaniu. Zamiast figur geometrycznych, którymi dla ułatwienia orientacji analfabetom oznaczano dotychczas listy, obecnie będą one cechowane punktami w zależności od kolejności złożenia. Wszystkie te punkty na kartce wyborczej będą musiały się mieścić w jednym rzędzie, w obrębie centymetra kwadratowego, co dla list które uzyskają dalsze miejsca będzie niekorzystne, gdyż utrudni wyborcom ich odróżnienie.

Koła oficjalne zachowują optymizm. Minister spraw wewnętrznych Calinescu oświadczył wczoraj, że zwycięstwo rządu w wyborach nie ulega wątpliwości. Dotychczas złożono w Centralnej Komisji Wyborczej 15 list.

Gabinet Chautempsa bez równowagi

Paryż (ATE). Chautemps wprowadził do swego rządu szereg zmian organizacyjnych.

Powierzył więc Bonnetowi uzgadnianie wszystkich czynności w dziedzinie finansów, przemysłu i handlu, celem skuteczniejszej obrony franka. Frossartowi przekazano pośrednictwo pomiędzy prasą a kapitałem we wszystkich zatargach społecznych. Dala-dier jako sternik obrony krajowej, otrzymał prawo wglądu w działalność ministerstw lotnictwa i marynarki wojennej.

Dzięki powyższym zmianom Chautemps spodziewa się zacieśnić współpracę pomiędzy poszczególnymi mini-

sterstwami i wprowadzić w czyn dwa, zdaniem jego najważniejsze zagadnienia: pokój społeczny i polityczny. Wykonanie wspomnianego programu zależy w pierwszym rzędzie od tego jak ustosunkują się socjaliści.

W kołach politycznych panuje przekonanie, że gabinet Chautempsa na dłuższą metę pozbawiony będzie stałej równowagi. Jest rzeczą charakterystyczną, że pogląd ten podziela również prasa angielska.

W piątek rząd prawdopodobnie zdecyduje się na większą w Izbie, gdyż bodajże nawet komuniści oświadczą się za nim, aby zaszachować grupy środkowe.

Echa zbombardowania kanonierek

Wyrok na oficerów japońskich nie zostanie opublikowany

Tokio. (PAT). Ze strony japońskiej komunikują, że wyrok na oficerów winnych zbombardowania kanonierek „Panay” i „Lady Byrd” nie będzie podany do wiadomości publicznej, lecz zostanie poufnie zakomunikowany rządowi W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych z prośbą, by rządy te wyroku tego nie publikowały, albowiem prawo morskie nie pozwala nawet w czasie pokoju publikowania wiadomości o karach za wykroczenia służbowe. Opublikowanie wyroku mogłoby ujawnić odbić się na stanie moralnym marynarki japońskiej.

Tokio. (PAT). Ambasador chiński Hsu-Czi-Jing odpłynął wczoraj z Jokohamy do Hongkongu na pokładzie statku „Empress of Asia”. Przed wyjazdem ambasadorowi złożyli wizyty b. minister spr. zagr. Arita i b. min. finansów Juki. Ambasador Hsu-Czi-

Jing złożył oświadczenie pożegnalne, w którym powiedział m. i.: „Życie narodów podlega zmiennym losom, jednak nie należy tracić nadziei, iż siła zbrojna nie zdola stłumić sentymentu opartego na pokrewieństwie rasowym. Przewidując ludzi w Japonii chyba nie przypuszczają, że obecna sytuacja wróży wieczną pomyślność narodowi japońskiemu”. Potem oświadczył: „kilkakrotnie zgłaszałem się u mego rządu o urlop i wreszcie go otrzymałem. Opuśćm Japone z uczuciami, dla których nie znajduję wyrazu.

London. (PAT). Reuter donosi z Hankau, iż oficjalne koła chińskie twierdzą, że wojska chińskie otoczyły m. Wu-Hu, lecz doniesienia, jakoby miasto to było już zdobyte przez Chińczyków, wspomniane koła określają jako przedwczesne.

Pod Peng-Pu trwają walki. Śnieg z

Z ŻYCIA POLITYCZNEGO

Zamieszanie sejmowe

Termin kongresu Stronnictwa Ludowego — Wybory uzupełniające do komisji wojskowej Sejmu

Warszawa, 20 stycznia.

W związku z odroczeniem kongresu ludowców, o czym donieśliśmy wczoraj, krążą w stołecznych kołach dalsze pogłoski, że w obradach wezmą udział w charakterze gości przedstawiciele socjalistów i Stronnictwa Pracy, przy czym mają nawet wygłosić specjalne przemówienia. Kongres odhędzie się w dniach 27 i 28 lutego w Krakowie z niezmiennym programem.

Dziś odbędzie się w komisji budżetowej Sejmu debata nad budżetem Min. Rolnictwa. Prawdopodobnie zabierze głos min. Poniatowski.

W komisji senackiej będą rozpatrywa-

ne dziś budżety Prezydium Rady Ministrów, Sejmu i Senatu, oraz Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

Plenarne posiedzenie Sejmu, na którym, według wszelkiego prawdopodobieństwa, rozpatrywana będzie sprawa wyborów uzupełniających do komisji wojskowej, przewidziane jest dopiero w połowie przyszłego tygodnia. Jak słyhać posłowie Morawski, Plonka i Schaetzel, którzy wraz z posłami Duchem i Sapiehą manifestacyjnie opuścili posiedzenie komisji wojskowej, przygotowują również listy do marszałka Sejmu zawierające rezygnację z udziału w obradach komisji wojskowej.

Czy wiesz o tym,

że za 25 groszy nabyć możesz znakomitą tutki (gilzy) „KLÖS”, fabrykowane ze surowców, które porównaj z surowcami najdroższych tutek (gilz). Pomyśl o tym, że niepotrzebnie dotychczas przepłacasz, osłabiając swój budżet. Produkuje:

Władysław Ablewicz i Marian Członko

Warszawa, ulica Kościelna 8
telefon 12-24-51. N 5089

deszczem utrudnia działania wojenne na północy, które niemal całkowicie ustaly.

Manewry czy wojna?

Jerozolima. (PAT) Na pustyni na pograniczu Iraku i Nedżu słyhać było żywioną strzelaninę. W związku z tym rozeszły się pogłoski, iż była to bitwa pomiędzy zwaśnionymi szczepami. Dowództwo wojsk angielskich komunikuje, że były to manewry.

Skazano na śmierć dwóch Żydów

Jerozolima. (ATE). Po raz pierwszy od chwili wprowadzenia sądów wojennych w Palestynie skazano na karę śmierci dwóch Żydów za noszenie broni i posiadanie amunicji. Dotychczas wyroki skazujące były wydawane za nielegalne posiadanie broni tylko na Arabów.

Linia lotnicza z Francji do Ameryki Południowej

Paryż. (PAT) Za kilka miesięcy zostanie uruchomiona linia lotnicza Francja — Ameryka Południowa. Organizacja linii trwała 15 lat. Będzie to najdłuższa linia lotnicza na świecie, wynosząca 13.350 km.

Projekt nowej ordynacji wyborczej

Warszawa. (Tel. wł.) Prace posła Ducha nad projektem zmiany ordynacji wyborczej są już ukończone. Na jednym z najbliższych posiedzeń Sejmu, prawdopodobnie jeszcze w styczniu, mają one być wniesione na plenum Sejmu. Projekt będzie wniesiony przez posła Ducha, ponieważ obecnie nie jest wymagane podpisywanie wniosków przez większą ilość posłów. (w)

Sekretarz „Klubu Demokratycznego” ustąpił

Warszawa. (Tel. wł.) Sekretarz „Klubu Demokratycznego” p. Wiącek zgłosił ustąpienie z „Klubu Demokratycznego”. Powodem tego kroku było krytyczne ustosunkowanie się zarządu głównego względem działalności p. Wiącka co do stanowiska, jakie zajął w sprawie zmian w „Ozonie”. (w)

Ustawa o ochronie lokatorów

Warszawa. (Tel. wł.) W najbliższym numerze „Dziennika Ustaw”, który ukaże się jeszcze w styczniu, ogłoszona będzie uchwalona przez Sejm i Senat ustawa o ochronie lokatorów i przedłużeniu obniżki komornego. (w)

Z komisji budżetowej Senatu

Warszawa. (Tel. wł.) Komisja budżetowa Senatu rozpatrywała we czwartek budżet Prezydenta R. P., Sejmu, Senatu i Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

Przy budżecie Prezydenta R. P., Senat odrzucił poprawkę Sejmu skreślającą 10.000 zł. Omawiając ten budżet, sprawozdawczyni Jaroszewiczowa zwróciła w swym przemówieniu uwagę na zbyt powolne tempo prowadzenia remontów gmachówabytkowych, wskutek czego niszczeją znajdujące się w nich dzieła sztuki.

Przy omawianiu budżetu Sejmu i Senatu, postanowiono spowodować wydanie ustawy skarbowej, która by przywróciła marszałkom Sejmu i Senatu możliwość przenoszenia kredytów preliminowanych w poszczególnych paragrafach budżetu.

Dłuższą dyskusję spowodował budżet Najwyższej Izby Kontroli Państwa. Zapytywano prezesa Krzemińskiego, czy wytknięte przez „NIK” niedomagania są przez rząd respektowane, a jeśli nie — to jakie środki są stosowane, aby jednakże decyzje „NIK” były uwzględnione. Dyskusja zakończyła się dłuższym przemówieniem prezesa Krzemińskiego, który udzielił wyjaśnień.

Inż. Doboszyński we Lwowie

Kraków. (Tel. wł.) Jak się dowiadujemy, zastępca lekarza więziennego we Lwowie, nie pozwolił inż. Doboszyńskiemu na używanie własnej bielizny i pościeli oraz na dostarczanie mu paczek żywnościowych i czasopism. W Krakowie miał inż. Doboszyński wszystkie te świadczenia przyznane. (jb)

Blokada WSH w Krakowie

Kraków. (Tel. wł.) We czwartek rano wybuchła blokada Wyższego Studium Handlowego w Krakowie. Przyczyną jej jest opieszałość władz wobec zamierzonej akademizacji uczelni. Ustawa o akademizacji została uchwalona, ale dotychczas nie ma rozporządzenia wykonawczego. Studenci wobec tego podjęli demonstracyjną jednodzienną blokadę uczelni. Na gmachu WSH rozwieszone są transparenty z napisami: „Żadamy akademizacji i obniżki opłat”. W późnych godzinach wieczornych odbył się wiec. Uczelnia okupuje około 600 studentów. (jb)

Władze polskie odebrały debet za oszczerczą propagandę antypolską pismom litewskim: „Lietuvos Zinios”, tygodnikowi „XX Anozius” i wychodzącym w Ameryce „Amerikos Lietuvis” oraz „The Lithuanian American”.

Pięciu funkcjonariuszy sowieckich rep. Tadjyckistńskiej rozstrzelano za sabotaż. Między nimi byli dwaj „trockiści” Drozdow i Manuizenko.

Z udziałem delegatów Rumunii, Estonii, Irlandii oraz Islandii odbywa się w Berlinie konferencja lotnicza. Chodzi o ustalenie rozkładu lotów na rok następny.

Samoloty włoskie, którymi por. Bruno Mussolini i dwaj inni lotnicy polecą do Ameryki Połudn. otrzymały nazwę „zielonych myszy”. Ta nazwa wprowadza się kogoś w zdumienie.

Z NASZEGO STANOWISKA

Ziarna i plewy

W życie polskie weszły szerokie zastępy ludzi, którym nadano miano „niepodległościowców”. Pojęcie „niepodległościowca” w zasadzie było dość rozległe, gdyż szeroki był zastęp ludzi, pracujących świadomie dla wielkiego celu. Raczej do wyjątków w narodzie polskim należeli ci, którzy byli bądź przeciwni pracy i walce, prowadzącej do niepodległości, bądź w ogóle nie byli świadomi sprawy.

Wśród „niepodległościowców” od samego początku istniał pewien podział w charakterze, rzecz można, obiektywnym, według utartego szablonu politycznego: na tych z prawa i tamtych z lewa. Podział ten związany był z odmiennym kierunkiem polityki i odmiennym także światopoglądem.

Szybko jednak pod wpływem fałszywej historiozofii doszło do tego w Polsce, że miano „niepodległościowców” przejęło być monopolizowane przez jedną grupę polityczną, szczególnie po maju 1926 r. Przyczyn absolutnego monopolizowania zasług niepodległościowych było wiele. Na jedną z nich należy zwrócić uwagę i to na tę, która w rezultacie przyniosła bardzo cierpkie i gorzkie owoce. Przyczyną tą był fakt, że zasługi poczęto sobie nagrażać i to w różnej postaci, często bardzo lukratywnej.

Szafarstwo nagród spoczęło w ręku grupy politycznej, monopolizującej dla siebie wszelkie zasługi niepodległościowe. Monopol ów był więc związany przede wszystkim z chęcią i planem, by nagrody sypały się tylko na swoich, tylko na ludzi godnych zaufania rządzącej grupy politycznej.

Ta pewnego rodzaju odpłatność zasług w walce o niepodległość sprawiła, że byliśmy świadkami istnego wyścigu po nagrody: posady, stanowiska, ordery. Co sprytniejsi, niezależnie od tego, czy mieli istotnie za sobą pewne zasługi na tym polu, czy nie, starali się wydosłać poświadczenie bądź od organizacji, bądź od jakiejś wpływowej osobistości o swoim uczestnictwie, wzgl. zasługach w pracy niepodległościowej, byle tylko mieć możliwość wyciągnąć rękę po zapłatę za pracę, często wręcz fikcyjną, dla Polski. Im mniejsze były zasługi, tym głośniejsze „zasługi” obnosili się za swoimi „zasługami”.

Ta odpłatność i pogoń za nagrodami oraz względami dla „niepodległościowców” przyczyniła się w dalszej konsekwencji do nowego podziału tej kategorii ludzi: na tych, którzy prace

niepodległościową dla Polski rozumieli jako zasadniczy i święty swój obowiązek narodowy i na tych, dla których praca niepodległościowa stała się odskocznią do uzyskania zapłaty, nagród i w ogóle polepszenia osobistych interesów. Ten nowy podział „niepodległościowców” na dwie kategorie to już podział nie na prawicowych i lewicowych, lecz podział bez względu na przynależność organizacyjną i przekonania polityczne na ludzi prawych, uczciwych i karierowiczów w najgorszym gatunku. Kryterium tego podziału jest uczciwość i głębokie, nie osobiste pojmowanie obowiązków narodowych. Rozróżnienia powyższego nie dokonała wprowadzić jeszcze historia, lecz samo życie dostarcza tylu przykładów, że podział taki stał się faktem.

Świadczą o tym dwa zjawiska charakterystyczne: bądź skromne uwagi w nekrologach o zasługach niepodległościowych, z którymi naprawdę zasłużeń nie uważali za godne obnosić się za życia; bądź też skandaliczne procesy, w których w roli oskarżonych o pospolite przestępstwa występują „niepodległościowcy” tej drugiej kategorii — odpłatnych karierowiczów. Czelność i tupet nie opuszcza ich nawet na la-

wie oskarżonych (Czarnocki, Robakiewicz i wielu innych). Przed obliczem sprawiedliwości mają odwagę oni i ich obrońcy powoływać się na swoje problematyczne zasługi niepodległościowe, żądając uznania ich przynajmniej za okoliczność łagodzącą w wymiarze kary.

Należy tu stanowczo stwierdzić w obronie dobrej sławy prawdziwych, prawych niepodległościowców i w ogóle pracy niepodległościowej, że nie może ona w żadnym wypadku służyć w najmniejszej mierze za usprawiedliwienie pospolitych przestępstw. Obrońcy szczególnie winni raz na zawsze w takich wypadkach nie tykać imienia niepodległościowca, jeżeli ono ma mieć dla społeczeństwa istotny sens pięknej i nieskalanej karty w życiu Polski. Dotychczasowa praktyka jest niebezpieczna przede wszystkim ze względów wychowawczych, może bowiem dla drugiej kategorii „niepodległościowców” stwarzać perspektywę bezkarności z powodu „zasług”, co byłoby dalszą premią, premią niszczącą największe wartości moralne narodu, w którym nie może ani na chwilę zaniknąć świadomość rozróżniania — gdzie jest zdrowe ziarno, a gdzie lekkie plewy. (J. Ł.)

Na wywczasach

„No, chyba Gdańsk nie może na mnie narzekać!”

Tajemnice sprawy gdańskiej

Sprawa Gdańska nie schodzi z łamów prasy. Świadczy to o wielkiej doniosłości i niezwyklej aktualności tego zagadnienia. „Kurier Poznański” zajmując się tym zagadnieniem w artykule wstępnym stwierdza, iż obecny stan sprawy gdańskiej przypisać należy nie tylko temu, iż z Gdańska usunięty został czynnik nadzorczy w postaci komisarsza Ligi Narodów. Autorytet Ligi bowiem na terenie Gdańska nie był przez Polskę chroniony, w momencie zaś decydującym min. Beck tę „wielką kartę, jaką było stanowisko komisarsza Ligi w Gdańsku, sam odłożył, występując w Genewie z sukursem zamysłem kół gdańskich.

„Nie do nas — pisze „Kurier Pozn.” — należy obrona choćby jednym słowem Ligi Narodów; ale byłibyśmy niewidomi, względnie udawalibyśmy niewidomym, gdybyśmy nie mieli sobie z tego zdawać sprawy, że odpowiedzialność za rozwój stosunków w sprawie gdańskiej ponosi tak samo, a wobec narodu polskiego w całej pełni, polityka polska.”

Polityka polska bowiem mogła zapobiec temu rozwojowi stosunków w sprawie Gdańska, jaki się już dokonał. Jeżeli jednak mogła, a nie zrobiła tego, to — jak stwierdza w dalszym ciągu cytowany organ — „widocznie nie chciała zapobiec stotalizowaniu Gdańska.”

W związku ze zgłoszeniem przez Polskę nieinteresowania się wewnętrznymi sprawami gdańskimi, cytowane pismo zapytuje:

„A czy było to postąpienie słuszne, zgodne z żywotnym interesem państwa polskiego? Czy należało ze stanowiska tego interesu wygrażać argument formalny, chyba „ligowy”, ale w żadnym razie nie nasz, że obrona konstytucji Gdańska, to nie rzecz Polski, lecz Ligi Narodów? Na miłość Boską, na czyjaż korzyść traktat wersalski powołał do życia Wolne Miasto Gdańsk? Czy, żeby zrobić przyjemność powstać mającej Lidzie Narodów, czy dla dobra Polski i jej niepodległego bytu państwowego?”

Wywody swoje w tej sprawie kończy „Kurier Poznański” stwierdzeniem, iż —

„...zagadnienie nie ogranicza się do położenia czy niepołożenia przez Polskę podpisu politycznego pod obecny stan faktyczny w Gdańsku. Istotne jest hudoowanie przyszłości u ujścia Wisły na porozumieniu Warszawy z Berlinem.

„Dawniej było dla polityki polskiej zasadą, że w sprawie Gdańska nie rozmawiamy z Berlinem; dzisiaj, przeciwnie, rekuje się w tej sprawie właśnie z Berlinem.

„Dla polityki niemieckiej uregulowanie zagadnienia gdańskiego po myśli postulatów niemieckich, na razie tymczasowych, nie jest celem samym w sobie. Dla polityki niemieckiej zagadnienie gdańskie jest środkiem do celu dalszego: do spełnienia rąk Polski w tym decydującym dla jej bytu niepodległego punkcie i tym samym do wciągnięcia Polski w całą pełnię w orbitę polityki niemieckiej i jej daleko sięgających planów.”

Dziwnie i tajemniczo wyglądają te przeciobrażenia sprawy gdańskiej przy równoczesnym wielokrotnym twierdzeniu czynników oficjalnych o niezależności naszej polityki zewnętrznej.

„Druciarze” w polityce

„Jutro Pracy”, organ grupy, stojącej blisko byłego wodza „sanacji”, pika Sławka, wypowiada dość często swoiste poglądy o aktualnych zjawiskach politycznych. Wyrazem tych poglądów jest m. in. następujący urywek:

„Zadaniem druciarza jest utrzymać przez pewien czas rozbitą całość.

„Trudno jednak wyobrazić sobie druciarza, któryby ze skorup, pochodzących z różnych garnków, chciał stworzyć jakieś solidne naczynie.

„W dziedzinie politycznej — społecznej jednak spotyka się często takich druciarzy. Jest to nawet dość pospolita metoda w koncepcjach tzw. demokratycznych. Powstaje wtedy formacja, która w języku starej dyplomacji nazywa się wachlarzem. Jest to instrument niekiedy nawet użyteczny i kosztowny, lecz z zasady nietrwały. Przy silnym podmuchu pękają wiązania i z trudem skomponowana całość rozlatuje się. Ale wtedy mówi się, że zadaniem polityka jest zlepiać ją na nowo. Z tego wynika, że polityk winien ciągle kłajstrować lub drutować. A w języku prostego rzemieślnika nazywa się to fuszerką.”

Aluzja do „ozonowych” przedsięwzięć politycznych zbyt wyraźna. Ale co sądzić także o przeszłości — o BBWR? Czy i ten twór nie był odrutowanym zlepkiem różnych skorup politycznych?

BBWR rozleciało się „przy podmuchu” rzeczywistości. Całość „sanacyjną” lepi się „na nowo” w „Ozonie”. A „fuszerka” coraz gorsza....

„Folksfrontowa” orkiestra pod batutą Żydów

Agencja „Echo” podaje wiadomość, że w końcu stycznia rb. odbędzie się w Warszawie konferencja przywódców ugrupowań politycznych o zdecydowanym kierunku demokratycznym, a mianowicie: Klubu Demokratycznego, PPS, Stronnictwa Ludowego i przedstawicieli klasowych związków zawodowych.

W sferach politycznych twierdzą, że na tę konferencję mają być zaproszeni również przywódcy Stronnictwa Pracy.

Wiadomości agencji „Echo” nie zawsze się sprawdzają — niewątpliwie są jednak dążności „konsolidacyjne” na lewicy, dyrgowane przez masonerię i Żydów.

Żydowskie interesy na wywrotowej robocie

Do władz śledczych w Warszawie wpłynęły raporty o wykryciu trzech drukarni komunistycznych, używających tzw. pedałów. Jedną znaleziono w Siedlcach u Seliga Kornbluma, drugą w Lublinie u Efraima Kopka, trzecią wreszcie w Łucku u Salomona Fligelmana.

Po porównaniu raportów okazało się, że wszystkie trzy pedałówki są niemal identyczne, co nasunęło policji podejrzenie, że sprzedawcą ich musiał być jeden i ten sam człowiek, jedna firma. Dalsze dochodzenia doprowadziły do ujęcia Wiesława (?) Najmana, który aresztowany przyznał się, że nie mogąc sprzedać maszyn, zwrócił się wprost do komunistów z propozycją, że zainstaluje te maszyny na własne ryzyko tam, gdzie mu K. P. P. poleci.

Policja „nie doceniła” talentu handlowego Najmana i osadziła go w więzieniu do dyspozycji władz sądowych.

Żydzi na Polesiu

„Kurier Wileński” zamieścił niezmiernie interesującą statystykę o zażydzeniu Polesia w opracowaniu F. H-skiego. Opracowanie oparte jest — jak zaznacza autor — o wyniki spisu ludności z 1931 r. (G. U. S.) i studium dra Alfonsa Krysińskiego w „Sprawach Narodowościowych” nr. 3 z 1937 r. („Struktura narodowościowa miast polskich”).

Ogólna ilość Żydów na Polesiu, wynosząca 113.988 czyli zaledwie 10 pct ogółu mieszkańców, odpowiada stosunkowi w całej Polsce.

Natomiast ilość ludności żydowskiej w miastach poleskich, wynosząca 73.132, stosunek ten znacznie przewyższa, stanowi bowiem 40,2 pct ogółu ludności miejskiej Polesia.

Jeżeli przejrzymy dane liczbowe z poszczególnych miast oraz osiedli o charakterze miasteczkowym, to okaże się, że stosunek ten w niektórych ośrodkach wzrósł jeszcze bardziej, dając elementowi żydowskiemu bezwzględna przewagę liczbowa.

Statystyka potwierdza szczegół bardzo ważny, a niedostatecznie może doceniany, że nędza polska jest m. i. w dużym stopniu winą żydostwa, które opanowało zupełnie miasteczka poleskie i ssie z ludności wiejskiej wszystkie żywotne soki.

„L'Epoque” o stosunkach polsko-niemieckich

W związku z wizytą min. Becka w Berlinie i przeprowadzonymi rozmowami z kanclerzem Hitlerem, gen. Goeringiem, min. Goebbelsem oraz min. Neurathem znajdujemy w paryskim dzienniku prawicowym „L'Epoque” uwagi piora p. Jamesa Donna-dieu, prowadzącego dział polityki zagranicznej w tym piśmie.

„P. Beck — czytamy tam m. i. — omawiał również położenie w Gdańsku i sprawy mniejszości, które są dalekie jeszcze od całkowitego uregulowania, pomimo zawartego porozumienia z listopada 1937 roku. Gdy się przejdzie do szczegółów, wówczas łatwo każdy stwierdzi, że pomiędzy Niemcami a Polską istnieje kilka, wywołujących poważne zadrażnienia. Nie można mówić o całkowitym porozumieniu Berlina z Warszawą bez ostatecznego zręczenia się przez Rzeszę tych ziem, które przeszły do Polski po wojnie światowej. Niemcy jednak nigdy nie chcieli dać takiego zobowiązania, a zadowolili się jedynie podpisaniem w styczniu 1934 roku mętnego paktu nieagresji”.

W dalszym ciągu dziennik omawia krytycznie wizytę niemieckiej delegacji wojskowej w Warszawie.

Tabela loterii

13-ty dzień cięgnięcia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II cięgnięcie

Główne wygrane

Stala dzienna wygrana 5.000 zł.
padła na nr. 84270

10.000 zł.: 50270 80597 116988
5.000 zł.: 28136
2.000 zł.: 2377 28646 33142
34457 40639 65105 68856 69035
93513 97313 101529 109862 120635
136433 163892 185728 194308
74701

1.000 zł.: 6186 8434 27384 35279
38135 38163 40726 44725 44885
61767 63871 71209 92922 96157
96898 97358 99470 101549 116183
1179994 127142 127452 134771
145688 148706 163763 169954
170632 171419 175954 179513
183655 194738

Wygrane po 200 zł.

139 47 214 20 775 961 85 10035
1163 73 1203 1876 1498 1844 2057
80 2181 2211 2534 2608 2847 3157
3378 3569 3619 3700 43 69 3878
3906 4307 4434 4623 8 4749 5062
5400 5540 5717 84 5804 5960 6009
66 90 6161 6601 6752 90 7064 7138
62 7298 7315 7534 7728 32 7823
7957 8067 78 8109 53 8212 41 99
8462 8523 33 75 6 8851 8988 9231
9314 9646 9765 94 9803 9901 18
10105 276 81 5 358 837 62 11065
221 91 400 40 66 577 93 728 813
991 12110 27 207 357 425 51 6 73
520 601 780 65 94 904 74 13078
108 352 77 508 47 14011 262 385
582 973 15119 227 47 358 471 678
750 16211 461 692 770 81 822 900
17046 225 56 85 303 501 48 634
758 931 18124 62 75 310 9 36 672
704 833 989 19153 78 275 501 801
907 2798 20182 382 534 83 834 75
962 21076 248 472 693 902 22001
34 57 93 195 760 71 23120 230 73
612 718 867 902 24186 302 13 446
519 614 87 705 861 921 25087 124
291 540 643 26161 211 419 61 804
965 270563 208 327 81 545 424 75
862 74 28162 358 87 536 23099 384
454 88 776 904 30292 421 520 664
362 31266 414 576 611 744 829 99
32048 588 638 985 33115 89 263
894 447 63 668 90 824 97 987 92
34122 284 317 85 419 698 767 988
33015 28 58 165 573 602 22 5 709
39 59 810 963 97 36183 459 589 727
908 37016 198 318 24 643 973.

38152 206 74 500 604 39133 76 78
296 342 60 71 512 80 869 995 40131
234 305 54 513 43 70 88 872 796
41034 55 157 364 81 534 80 769 930
42017 21 91 200 82 356 411 562 604
31 72 701 853 85 93 904 69 81 43137
286 90 308 84 432 596 611 17 35 893
44033 7 495 104 62 214 555 740 827
46 45012 6 115 37 245 344 55 86 605
76 89 46049 82 347 514 970 47296
393 991 814 68 48239 341 478 507 11
804 46 947 49157 279 36 188 459 649
84 747 930 50037 211 313 64 623 73
865 947 94 51063 152 64 249 334 557
903 52106 30264 537 834 981 53049
86 159 249 94 351 516 602 88 54106
663 712 55008 213 58 330 475 584 778
868 901 202 41 56066 87 194 234 39
50 64 99 502 5 78 740 853 54 78 81
910 57362 94 416 545 50 783 58163

238 49 70 343 97 416 823 42 59075
143 62 304 37 40 412 509 85 612 706
79 85 933 44 60051 170 221 55 64 670
832 90 927 92 61012 128 47 276 320
440 534 45 756 62190 417 32 79 96
624 723 28 78 802 57 63081 268 326
534 57 604 767 64137 38 92 371 85
424 530 619 65238 56 2725 66002 200
536 655 714 81 810 93 978 67069 72
217 476 518 30 702 92 68019 131 88
247 87 97 428 44 711 70 72 927 69061
134 42 64 215 99 380 484 525 842 903
54 70046 55 8 393 355 93 401 201 752
93 968 71028 61 484 500 71 690 867
994 72016 17 608 770 802 59 67 73170
222 34 9481 544 626 58 91 847 67 929
43 74159 430 538 698 848 84 960
75158 254 409 630 65 88 867
76140 541 90 606 798 873 83 986
77105 55 252 430 515 46 737 854
58 78043 259 666 793 79018 58 222
90 405 31 583 602 16 36 724 80024
63 136 226 323 91 441 87 552 719
834 83 992 81017 57 80 255 321 91
709 879 916 82088 150 328 85 733
852 904 88073 144 45 300 81 86 540
627 758 832 54 84031 320 67 446 86
614 92 768 811 85084 122 421 682
808 908 86080 216 27 84 341 424 52
58 554 671 709 59 99 902 79 87204
11 328 461 531 58 91 627 723 822
88010 160 88 278 400 69 615 42 744
856 84 92 999 89120 274 84 322 76
511 611 53 63 90 872 90003 256 70
378 567 669 81 97 878 90 918 91066
283 491 585 607 12 734 92063 488
98 99 605 736 817 84 97 93093 394
566 692 718 94274 336 616 777 890
923 95174 315 440 69 567 625 781
82 821 81 86 88 960 96075 96 278
316 76 83 434 572 765 966 91 97080
414 572 629 34 69 93 794 98088 165
242 305 38 38 502 781 879 85 99083
339 62 80 401 506 646 778 808
100049 63 137 465 502 840 101088
201 34 325 44 561 622 727 811 60
953 102038 110 11 60 257 720 837
77 89 95 103044 85 98 252 360 522
604 10 834 982 104233 596 676 78
936 50 69 77 105171 267 318 464
601 933 53 106251 57 396 421 644
707 66 919 107067 141 290 318 590
656 98 737 952 108113 316 401 534
660 996 109000 100 53 246 446 552
83 667 72 72 22 34 53 830 90910004
77 82 165 82 302 445 527 653 768
969 11277 386 665 745 902 112005
124 52 57 82 460 516 49 600 63 64
765 118029 334 83 559 65 804 75
114109 66 277 322 35 94 5 442 576
646 61 98 840 59 70 965 115193 428
606 116171 255 419 519 96 619 812
63 117015 72 377 456 61 557 87 684
890 935 118030 1 9 152 256 454 511
624 33 74 754 808 99 931 119019 100
278 396 414 54 829
120291 8 344 491 839 47 972 121079
185 326 44 64 600 19 54 80 753 64
869 90 932 4 93 122042 92 113 247
51 326 504 49 701 34 90 123145 268
344 8 475 591 124045 336 91 440 561
722 63 90 125178 204 458 690 7 739
826 124008 70 133 43 225 95 418 512
95 631 722 987 127007 242 4 345 50
499 536 798 85 53 973 128107 68 201
348 57 538 58 88 775 901 129068 96
183 522 807 51 993 130175 275 354
530 698 893 999 131147 246 8 343 6
404 82 504 182049 57 205 98 314 467
85 599 621 90 735 133060 186 205 33
82 329 422 577 726 8 91 805 134190
306 546 908 135250 322 9 632 85 883
136060 133 356 543 137365 407 510
650 18183 331 576 635 901 139029
123 42 239 535 712 82 821
140124 326 49 55 400 734 52 884
976 14125 401 504 689 721 47 142065
226 381 518 30 634 61 769 77 143085
121 371 520 79 618 726 863 144132
3 59 61 285 471 680 145010 100 391

2 437 96 766 834 146623 703 54 903
17 21 80 147010 55 106 77 226 386
493 611 98 791 839 77 932 148042
154 80 283 510 707 20 814 149128
291 445 565 707 26 812 958 150376
677 881 151097 103 56 265 400 4 508
85 601 21 770 81 93 912
152459 599 688 783 92 153095 207 322 767
953 154283 345 93 623 68 94 155086 87 242
698 156138 255 537 41 641 779 893 9 924
32 157197 205 704 880 944 158029 106 28
339 462 706 878 952 159045 116 98 247 55
77 438 763 952 160084 194 373 786 964
161073 106 286 403 16 722 162156 74 301
12 444 543 868 163157 83 505 725 164022
46 66 131 240 335 489 576 609 744 57 843
165005 422 542 717 946 166037 106 253 540
689 725 166037 106 253 540 689 725 167367
615 71 746 936 44 84 168176 86 301 627 630
87 756 830 169031 155 258 76 328 530 73
607 73 722 926 170041 171056 174 632 848
172144 492 562 667 701 802 174111 33 58
254 411 86 64 765 173098 317 686 711 921
175144 306 438 572 669 92 940 176286 339
513 47 716 78 809 914 177336 414 572 90
93 649 67 802 17 26 178145 252 437 508
179044 81 109 243 390 573 97 601 180104
234 384 413 557 91 622 73 703 2 817 26
51 54 373 441 599 692 870 183359 96 472
928 181353 431 43 59 531 76 182106 21 32
98 631 810 45 960 184004 205 31 393 578
838 988 185156 66 222 83 345 427 66 656
57 758 39 801 186107 328 65 587 631 87
737 620 187191 342 554 961 56 188215 99
91 420 97 543 627 90 771 74 189005 56 114
77 250 391 523 828 58 991

190 145 748 538 625 731 7 91
879 191090 467 652 852 935 192080
92 198 223 36 52 382 868 987
193217 441 607 704 869 997 194011
70 90 393 404 6 72 89 527 78 90
4 601 4 805.

III cięgnięcie Główne wygrane

Stala dzienna wygrana 20.000 zł.
na nr.: 158710.
75.000 zł.: 78008
50.000 zł.: 120245
10.000 zł.: 38661 136127
5.000 zł.: 31323 60070
2.000 zł.: 32585 62886 74201 87832
93254 97128 102679 106546 111096
130196 152936 187319 188189 194179
1.000 zł.: 1420 3466 8358 8496 9965
15704 22170 21480 27037 31222 32137
45108 47899 48440 48258 72374 75773
89509 89888 101294 117057 118620
139899 156099 185140

Wygrane po 200 zł.

398 403 828 1328 39 1527 1834
2117 2219 2381 53 2446 2541 2693
2707 3270 3567 3648 3791 4164 4342
60 4510 4600 68 4849 5313 66 5421
43 96 6104 6244 6505 70 77 6703 77
6827 6954 7005 7302 49 7539 7877
8226 76 8384 8787 9137 9248 82
532 53 9903 10441 661 759 865 924
53 283 621 814 48 12095 123 283
13405 507 688 934 14202 36 459 835
15064 424 16358 784 17086 127 56
355 433 515 824 905 18415 695 891
19059 234 90 963 20352 457 641 78
98 799 917 21542 928 22028 281 384
486 955 23052 654 776 24019 507 59
604 25338 55 489 838 51 971 26325
702 933 27688 28092 130 390 551 602
29310 22 62 464 773 94 821 30151
423 670 31181 620 32204 337 443 79
633 97 745 56 33147 304 415 525
34043 296 356 474 772 35214 339
36053 248 85 443 37082 225 356
38492 989 39022 60 170 223 379
638 46 701 815 40136 223 367 444
49 761 41226 443 659 42139 309 476
554 865 43054 89 277 44347 833 45145
57 604 10 827 46123 292 586 676 96
47911 48028 157 203 608 885 989
49072 304 519 853 50366 545 76 78
51585 99 52404 756 53298 645 737
77 54671 828 964 55106 306 471 548
56029 276 95 516 57128 306 622 92

803 9 21 58342 412 572 650 59801
723 60360 422 591 859 61097 183 85
363 531 731 62659 754 999 63307 482
805 64072 170 316 778 873 65462 608
15 66046 345 497 617 67112 857 928
69037 317 42 548 5969112 277 408
70091 416 71234 308 400 816 27
86 953 72064 607 826 74094 196 99
455 82 75361 811 76145 57 335 786
838 77763 78040 322 84 79206 470
706 80013 260 945 81185 217 84 661
848 82653 975 83006 360 446 964
84619 85093 86291 469 506 720 25
887 908 87289 427 52 97 632 901
88145 65 245 74 890 907 38 39 89136
327 962 84 90458 741 91226 402 77
605 92044 75 229 598 718 93102 14
93282 591 699 801 37 94070 239 83
792 912 95086 282 814 89 96166 285
699 711 881 97034 909 98487 583 616
809 78 927 99074 374
100187 74 101255 877 436 58 59
512 815 95 949 102343 841 108149
337 412 51 954 104070 77 98 146 403
4 13 602 9 738 885 105454 763 888
988 106413 18 812 945 98 107177 216
750 54 964 108009 34 95 950 622 716
94 109272 434 38 729 908 110049 74
332 623 58 111205 340 754 970 112035
338 41 409 787 850 917 118403 58
61

114022 57 137 291 612 812 115054
220 364 452 517 29 52 116093 327
667 703 24 117138 371 459 844 37
922 78 118426 700 37 61 826 119024
31 182 353 448 575 120245 506 70
121006 122019 78 476 563 774 873
900 123019 340 443 47 836 124226
917 73 125829 126443 529 68 769 842
60 77 127351 718 39 939 128002 317
704 874 129162 68 508 699 791 130348
652 709 908 131808 485 549 50 750
847 918 132283 801 133113 75 486
687 748 134077 697 863 94 135432 719
48 136175 432 137031 461 138069
750 856 139517 839 79 85 140084 168
310 20 444 806 945 141141 44 511
141217 443 535 143414 144503 31
606 145293 642 143559 73 3831 147672
792 148437 643 149004 15 402 80 985
150155 232 54 730 151451 538 834
152104 44 698 802 153281 540 769
936 154336 411 510 683 855 155012
312 667 729 156068 294 338 441 87
812 79 908 157258 604 158841 932
87 159048 160181 439 598 161293 583
860 162016 112 234 75 422 627 38
163122 463 624 85 753 164121 796
165639 884 913 166114 238 479 691
769 167495 587 772 913 168053 84
269 736 847 54 986 169160 550 746
906 37 170954 162260 405 69 171194
471 172984 173018 59 205 423 79 514
32 174122 206 10 435 579 175363 637
737 992 176056 162 520 668 831
177008 49 178261 372 550 179107
292 484 501 50 82 613 51
180144 347 548 774 181171 881
182010 510 68 879 183023 320 588
637 43 64 184026 452 546 642 748
185155 458 529 627 67 798 186062
80 114 395 66 724 844 187095 149
62 856 921 189332 459 579 645 722
190149 191011 439 635 719 996 192265
595 691 790 193117 211 594 747
194183
191645 780 192237 389 450 678
802 193531 660 194065 105 335 726
68

IV cięgnięcie

Wygrane po 200 zł.

266 68 402 702 847 2054 2479 99
62609 2768 2842 81 3012 47 67 3326
3414 57 3539 3763 3867 3978 4212
52 4467 4547 4754 5073 5220 5460 75
5568 5639 5720 5828 57 5954 6132
6280 6312 6991 7212 7439 7714 8550
9131 51 9205 9529 10355 75 11094
319 76

W Łodzi 9 osób otruło się gazem świetlnym

Wstrząsająca tragedia na poddaszu przy ul. 11 Listopada — Ofiarami tragicznego wypadku padła cała rodzina żydowska Goldmannów oraz służąca Polka z dwumiesięcznym niemowlęciem

Łódź, 20. 1. — Dnia 20 bm. o godz. 9.45 administrator domu przy ul. 11 Listopada 22, Michał Sieradzki stwierdził, że w oficyjnie lewej daje się odczuć swąd gazu. Wszedł do mieszkania lokatorów i kolejno badając przyczynę znalazł w mieszkanku przerobionym ze strychu na 4 piętrze zwłoki 9 osób, które uległy zatruciu gazem świetlnym. Niezwłocznie powiadomiono policję i na miejsce przybyły władze prokuratorskie i śledcze, zarządzając szczegółowe badania.

W małej izbie, tuż przy wejściu ustawiona była mała balia a przy niej na podłodze leżały zwłoki 48-letniego Suchera Goldmanna i jego żony, 49-letniej Mejdysz. Na kozetce leżały zwłoki 20-letniej córki Goldmannów Chany, obok w łóżeczku koszykowym jej syna 9-miesięcznego Abrama, dalej na łóżku leżał nieżywy narzeczony Chany Goldmann, 19-letni tragarz Mojżesz Wardecki.

Na drugim łóżku, obok, leżały zwłoki 17-letniej Kalii i 14-letniej Idy Goldmann. Wreszcie na trzecim łóżku, tuż przy oknie, leżały zwłoki Polki nieznanego nazwiska, która trzymała przy piersi zwłoki swego dwumiesięcznego dziecka.

Wszyscy — jak ustalono — ponieśli śmierć wskutek zatrucia gazem świetlnym. Znalezione również padłego od gazu psa oraz kanarka.

Wstępne badania ustaliły, że przed kilku jeszcze laty właściciel zakładu krawieckiego, mieszkającego się w parterowym sklepie, urządził na strychu izbę, przeznaczając ją dla czeladników. Przeprowadził również specjalną rurkę doprowadzającą gaz do pokoju na czwartym piętrze. Potem lokal na par-

terze wynajął ktoś inny, gazu nie używał a izdebkę na strychu wynajęli Goldmannowie. Rura gazowa pozostała niezabezpieczona. Ostatnio lokal na parterze wynajęła Marianna Krysiak na jadalnię i zainstalowała gazomierz, przy czym gaz automatycznie dochodził do przewodu wiodącego do izby na strychu.

Już wieczorem Goldmannowie czuli swąd gazu, o czym świadczą wyjaśnienia sąsiadów, że schodzili parokrotnie na dół badać przewody. Zatruci gazem odczuwali początkowo niebezpieczeństwo, lecz nie zdawali sobie dokładnie z niego sprawy. Tak np. u nieznaną służącą Polki znaleziono dziurki od nosa zatkałe watą, co świadczy, że w ten sposób usiłowała zabezpieczyć się przed zapachem gazu.

Zwłoki zmarłych wskutek zatrucia przewieziono wieczorem do prosekto-

rium, a równocześnie zarządzono dokładne badania celem stwierdzenia, kto ponosi winę za spowodowanie wypadku.

Wspólnik Maruszczyki uciekł z więzienia

Kielce. (Tel. wł.) Z aresztu śledczego w Sławkowie wojew. kieleckiego, uciekł wspólnik znanego bandyty Maruszczyki i Kaszewiaka, Zygmunt Sikora. Rozpisano za nim listy gończe.

Wisła grozi wylewem

Warszawa. (Tel. wł.) Sytuacja na Wiśle pod Zawichostem przedstawia się nader groźnie. Od trzech dni saperzy rozsadzają zatopy na Wiśle, aby w ten sposób nie dopuścić do możliwości wylewu. (w)

Panie wiedka o tem, że farbowanie włosów jest kwestią zaufania.

ULEPSZONY ROŚLINNY SZAMPON

HENNA *Iste*

farbuje włosy dokładnie i szybko — nie brudzi skóry ani bielizny.

Do nabycia w 11 oddziałach

J. & S. STEMPNIOWICZ POZNAŃ

Cena w fiolce zł 1.50

Oplaciła się sprzedaż albumów!

Milion złotych zarobili oszuści na ludzkiej naiwności — Co to za instytucja

„I. K. C.” donosi:

„Do jednej z księgarni nakładowych w Warszawie zgłosili się dwaj akwizytorzy i zaproponowali kupno kilkunastu tysięcy egzemplarzy albumu pamiątkowego po 30 zł za egzemplarz.

Ponieważ z miejsca zapłacili gotówką, transakcję zawarto. Po nabyciu albumów akwizytorzy zwrócili się do jednej instytucji wyższej użyteczności publicznej o poparcie sprzedaży albumów, deklarując na rzecz tej instytucji 20.000 zł, którą to sumę natychmiast wpłacili. Instytucja w dobrej wierze zgodziła się na akcję akwizytorów i otrzynawszy tę wysoką ofiarę, wydała im listy polecające, z zastrzeżeniem jednak, że cena egzemplarza nie może przekraczać 65 zł.

Mając w ręku listy polecające jednej z najpoważniejszych instytucji, przedsiębiorcy akwizytorzy zaangażo-

wali kilkudziesięciu agentów, których rozesłali po całym kraju. Agenci powołując się na listy polecające instytucji, kwestowali po prostu na rzecz tejsze, pobierając ofiary pieniężne, przy czym najniższa kwota wynosiła 65 zł. Ofiarodawcy deklarowali zazwyczaj wyższe sumy, a niektóre firmy i za- możniejsze osoby wpłacały nawet do 500 złotych.

W krótkim czasie sprzedano ponad 7.000 albumów, przy czym zainkasowano ponad milion złotych, które... ułożone w kieszeniach sprytnych kombinatorów.

Kiedy instytucja dowiedziała się o tej kombinacji, wybuchł skandal. O aferze powiadomiono prokuratora, który wszczął dochodzenie. Ze względu na dobro toczącego się śledztwa nazwiska oszustów trzymane są jeszcze w tajemnicy.

Tyle „sanacyjne” pismo. Afera nie-

tyłe sprytnych kombinatorów, ile „instytucji wyższej użyteczności publicznej” wygląda wręcz skandalicznie. Opinia publiczna domaga się wyjaśnienia tej sprawy i odpowiedzi na dwa pytania: 1) co to za album, na który wszyscy nie szczędzili grosza i 2) która to instytucja dała się tak nabrać oszustom?

CZEGO ŻĄDAMY

Złodziej Starosta, Pełnomocnik złodziej, Inspektor bandy złodziejów dowodzi, Złodziej Naczelnik od Oplat Skarbowych, Złodziej Dyrektor od Urzędów Cłowych, Poczta, Oświata, Leśnictwo, Kolej, Wszędzie złodzieje, wokoło złodzieje.

I spraw bez liku. Jeżeli zapytasz, Kto tkwi na ławie sądowej? Dygnitarz. Niedawno jeszcze tebie w górę zadzierał, W biurze, jak jaki magnat się rozpierał, Dzisiaj pod strażą w podsądnego klamrze, Od jutra siądzie cztery lata w mamrze.

Lecz, co nam z tego? Nam wstyd czoło pali, Że tyle brudu spływa z polskiej fali, Że o tej naszej złodziejstwu chorobie, W krąg telegramy kursują po globie, Że grzmi opinia na światowych grzędach: „W Polsce złodziejów mnóstwo na Urzędach”.

A idzie o to, abyśmy pojeśli, Skąd się ci ludzie na Urzędach wzięli? Kto ich obsadził? Kto ich forytował? Kto hierarchiczną drogę im torował? Kto złodziejami zapchał posad luzy, Kto ci idioci, lub kto te łobuzy?

Jeśli przyjmiesz służącą, czy stróża, Władczynię kuchni, pana od podwórza, Czytasz świadectwa, zapytujesz, badasz, Pięć razy sobie wszystko rozprowadzasz, Nim zdecydujesz, że z taką istotą, Dni twego bytu bez szkody się spleją.

A przecież to są małe stanowiska, Stróż miotłę, sługa ścierekę w ręku ści-Ale Starosta, ale Naczelnicy, [ska, Ale wysocy Skarbu pracownicy, I inna ciżba złodziejskiego draństwa, Toć oni w rękach mają losy Państwa.

— Czeka ich kara — nas się uspakaja, I na Urzędach czujność się podwaja, — Lecz tego mało — niesiem w odpowiedzi, — Nam tego mało, że lajdactwo siedzi, Że oczyszczona nieco błona gleba, Nam tego mało, nam więcej potrzeba.

Nam trzeba, aby każdiutka figura, Co złodziejami obsadza biura, Głupia, czy ślepa, głucha, czy zaspana, Była z posady bezzwłocznie wyłana, Wtedy dopiero, gdy miotła pohasa, Uspokoimy się, my, szara masa.

„Mucha” **WL. BUCHNER**

D. że prawdy mało słów:

Pal tylko „Ozonówki” a będziesz zdrow
P 35 166-50.56

Wyznaczenie terminu sensacyjnej rozprawy

Warszawa. (Tel. wł.) Na dzień 7 kwietnia rb. wyznaczono termin rozprawy w sprawie afery korupcyjnej b. wicedyrektora departamentu podatkowego Min. Skarbu p. Michalskiego i b. posła Idzikowskiego. Na rozprawę delegowani będą dwaj biegli Najwyższej Izby Kontroli Państwa. Rozprawie przewodniczyć ma wiceprezes Posenkiewicz, oskarżać będzie prokurator Marcinkowski. (w)

Ex re debaty gdańskiej w Sejmie

W „sanacji” już się taki utarł zwyczaj, że choćbyś prawdę mocną — jak głaz — krzyczał, jeśli rzeczowych brak jej argumentów, to cię zwymyśla od... „obcych agentur”. („Słowo Narodowe”).

Ostatnia ucztła skazańca

Noc przed straceniem spędził groźny bandyta amerykański na zabawie z przyjaciółmi

Skazany na śmierć przez zatrucie gazem trującym bandyta amerykański Jack Odom wyraził ostatnie życzenie, aby władze więzienia pozwoliły mu na wyprawienie swoim przyjaciołom ostatniej uczty.

Dyrekcja zgodziła się. Do celi Odoma pocięto znośny wykwinny trunek i potrawy. Wieczorem na zaproszenie skazanego przybyło 15 osób, w tym: jego żona i matka. Zabawa trwała przez całą noc, przy czym Jack Odom był w świetnym humorze. Kiedy nad ranem zjawił się strażnik i zawiadomił go, że chwila stracenia nadeszła, skaza-niec wzniósł po raz ostatni kielich i

zawołał: „Nigdy w życiu nie byłem tak szczęśliwy, gdyż mam przekonanie, że śmiercią swoją odpokutuję zbrodnię i odzyskam spokój”.

Następnie dokonano wspólnego zdjęcia, po czym zbrodniarz pożegnał się serdecznie z żoną i matką, odmówił ostatnie modlitwy i udał się na miejsce stracenia.

Dr med. H. ZIOMKOWSKI

spec. chorób skór. wener. i moczniciowych
Łódź, 6 Sierpnia 2. tel. 118-33
Przyjmuje 9-12 i 3-9 w niedziele: 9-11

n 48 964

Maruszczyko jest synem hrabiego?

Zbrodnicza przeszłość bandyty — Ofiary Maruszczyki — Fantastyczne pogłoski o przeszłości zbrodniarza

Afera Maruszczyki w dalszym ciągu interesuje całe społeczeństwo, szczególnie tych okolic, w których Maruszczyko grasował. Jak się okazuje, bandyta przeżywał już od dwóch lat na terenie Śląska. Był on jeszcze wówczas mało znanym w sferach przestępczych i „trudnił się” doliniarstwem. W ub. roku Maruszczyko, gdy policja zaczęła mu już za bardzo deptać po piętach, uciekł do Czechosłowacji, skąd jednak po pewnym czasie wrócił z powrotem na Śląsk.

W toku przeprowadzanego śledztwa ustalono, że Maruszczyko zabił: śp. Rottera w Katowicach, śp. Bąka w

Warszawie, śp. Galuszkową w Katowicach-Zależu. Poza tym Maruszczyko ranił: p. Fornalczyka z Katowic, restauratora Galuszkę, inwalidę Białasę i prawdopodobnie zastrzelił w Krakowie śp. Junga. Dalsze śledztwo wykaże, czy nie ma więcej ofiar krwawego zbrodniarza.

Władze ustaliły, że Maruszczyko jest nieślubnym synem pracownicy dworskiej z Małopolski Wschodniej. W domu przeżywał zaledwie 10 lat, później udał się do Krakowa, gdzie wpadł w złe towarzystwo.

W związku z ujawnieniem tych szczegółów z życia Maruszczyki pisma

śląskie podają fantastyczną wersję o arystokratycznym pochodzeniu Maruszczyki. Według doniesień tych pism, w stronach rodzinnych Maruszczyki, w Małopolsce Wschodniej przebąkuje się obecnie, że podobno ojcem jego miał być jakiś hrabia, w którego dworze matka Maruszczyki przed 24 laty była zatrudniona. Według pism śląskich, za prawdopodobieństwem tej wersji przemawia fakt, że Maruszczyko mimo swego pochodzenia jest umysłowo dobrze rozwinięty, sprytny, dumny i ambitny! Oczywiście są to tylko domysły.

Widmo szubienicy nad Łodzią

Sąd Okręgowy w Łodzi skazał Józefa Włodarczyka na karę śmierci przez powieszenie, zaś drugiego bandytę, Józefa Redę, na dożywotnie więzienie — Osk. Walenty Wojna został z braku dowodów winy uniewinniony

Łódź, 20. 1. — Dnia 20 bm. Sąd Okręgowy w Łodzi pod przewodnictwem wiceprezesa Olszewskiego ogłosił wyrok w procesie szajki bandytów z Pabianic, którzy 26 grudnia 1935 roku dokonali napadu na mieszkanie dostawcy wódek Ratajczyka w Pabianicach. Bandyci zrabowali wówczas 5 tys. złotych i zastrzelili syna Ratajczyka, Wiktora.

Rozprawa trwała onegdaj do godz. 2 w nocy, po czym głos zabrał prokurator Ściborek, który omówił szczegółowo rolę poszczególnych oskarżonych i w rezultacie wystąpił z żądaniem kary śmierci dla oskarżonych Włodarczyka i Józefa Redy oraz surowego wymiaru kary dla wszystkich pozostałych. Obronca oskarżonego Włodarczyka wnosił o łagodny wymiar kary, obrońcy pozostałych oskarżonych zaś o uniewinnienie.

Po całodziennych naradach o godz. 16 Sąd Okręgowy ogłosił wyrok na mocy którego uznał: 41-letniego Józefa Włodarczyka i 30-letniego Józefa Redę — winnymi rabunku mienia Ratajczyka i zastrzelenia Wiktora Ratajczyka; pozostałych: 24-letniego Sylwana Bydzińskiego, że współdziałał w napadzie i stał na czatach, 33-letniego Feliksa Redę, że wziął rewolwer pochodzący z rabunku i sprzedał, oraz 37-letniego Kazimierza Kryszczaka winnym tego, że nabył rewolwer wiedząc, że pochodzi z rabunku i w rezultacie skazał: Józefa Włodarczyka na karę śmierci przez powieszenie, Józefa Redę na karę dożywotniego więzienia, oraz obu na pozbawienie praw na zawsze, Sylwana Bydzińskiego na 3 lata więzienia, Kazimierza Kryszczaka na 3 lata więzienia i 200 zł grzywny, oraz obu na pozbawienie praw na 5 lat, Feliksa Redę na półtora roku więzienia i 200 zł grzywny.

Podsądnym Walentego Wojnę i Helenę Włodarczyk sąd z braku dowodów uniewinnił.

Uzasadniając wydanie wyroku sąd w motywach wskazał, że o ile chodzi o Włodarczyka, jest to typ zawodowego przestępcy, ostatnio skazany został na 4 lata więzienia i zamknięcie na zawsze w zakładzie dla niepoprawnych przestępców w Koronowie. Włodarczyk w czasie napadu wykazał, że jest pozbawiony wszelkich uczuć ludzkich, co przejawiało się w tym, że bez litości chciał również zamordować 14-letniego Hieronima Ratajczyka. Z tych względów sąd nie znalazł żadnych okoliczności przemawiających za złagodzeniem kary i uznał za stosowne wymierzyć karę śmierci, gdyż tylko w ten sposób można wyeliminować tego rodzaju sadyistyczne jednostki ze społeczeństwa.

W odniesieniu do Józefa Redy, który wprowadził we wszystkim współdziałał z Włodarczykiem w zabójstwie

i rabunku, jednak ma mniejszą przeszłość kryminalną i wykazał pewną dozę uczuć ludzkich, przeciwstawiając się zabójstwu 14-letniego Hieronima Ratajczyka, sąd uznał za stosowne wymierzyć łagodniejszą karę — dożywotniego więzienia.

W odniesieniu do pozostałych sąd wymierzył kary w zależności od stopnia ich winy i poprzedniej karalności.

Oskarżeni przyjęli na ogół wyrok spokojnie, jednak Włodarczyk przybliżył i opuścił głowę. Obrona Włodarczyka zapowiedziała apelację.

„Głos Poranny” fałszuje postanowienia sądu

Piętnujemy żydowskie metod y podrywania autorytetu sądu Rzeczypospolitej

Łódź, 20. 1. Proces przeciwko reaktorowi odpowiedzialnemu naszego pisma z oskarżenia żydowsko-komunistycznego „Głosu Porannego” wywołał w Łodzi naprawdę wielkie zainteresowanie i był przedmiotem ożywionych rozmów w kołach politycznych naszego miasta.

We wczorajszym numerze „Głosu Porannego” ukazało się wstydliwie zamieszczone w środku numeru sprawozdanie z rozprawy, pełne bredni i łgarstw, na które normalnie nie reagowalibyśmy wcale.

Zmuszeni jesteśmy atoli napiętnować — i to najostre — metodę fałszowania postanowień sądu. „Głos Poranny” zupełnie bez zachłystnięcia się pisze, że sąd odrzucił wszystkie wnioski dowodowe obrony oskarżonego. Żydzi z „Głosu Porannego” musieli być widocznie nieprzytomni na rozprawie,

boć wszyscy obecni na sali słyszeli wyraźnie postanowienie sądu, domagające się między innymi:

1) zaciągnięcia z wydziału śledczego opinii o działalności politycznej „Głosu Porannego”, a w szczególności o jego pracownikach; 2) zaciągnięcia pięciu roczników „Głosu Porannego” na okoliczność, że w czasopiśmie tym ukazywały się artykuły o tendencji komunistycznej; 3) zaciągnięcia opinii w prokuraturze w sprawie konfiskat prasowych „Głosu Porannego”; 4) w Izbie Skarbowej i Starostwie Grodzkim w sprawie rewizji itd.

Żydzi z „Głosu Porannego” mogą kłamać, względnie udawać nieprzytomnych, ale niech sobie zdają sprawę, że świadome fałszowanie postanowień sądu podrywa autorytet Rzeczypospolitej w opinii publicznej. Czy o to Żydom chodzi?

Skąd Łódź czerpać będzie wodę?

Studnie, Pilica i niebieskie źródła

Prowizorium na lat trzydzieści — Zbiornik czystej wody w Budach Stokowskich o pojemności 30 tys. metrów sześć.

Łódź, 20. 1. Łódź, jako ośrodek miejski, znajduje się w niezwykle trudnych warunkach. Z jednej strony trzeba odrabiać wiekowe zaniechania zabiorów, którzy traktowali „miasto pracy” gorzej od najmniejszej miściuny, z drugiej należałoby iść z duchem czasu, zaprowadzać nowoczesne urządzenia miejskie, znajdować konkretną formę ujęcia dla nowych zjawisk, stwarzać podstawy pod dalszy rozwój środowiska. W tych warunkach trudno doprawdy zdecydować co należy najpierw robić, jakie potrzeby w pierwszym rzędzie zaspokoić, bo wszystko jest niemal równorzędnie potrzebne i konieczne.

BUDOWA WODOCIĄGÓW

W takim układzie warunków Łódź zdobyła się dopiero na budowę wodo-

ciągów w 1934 roku, to znaczy zaledwie cztery lata temu. Przeszło 650 tysięczne miasto nie posiada dotychczas własnej wody i nieprędka jeszcze będzie ją miało. Wodociągi miejskie będą oddane do użytku około 1940 r.

BLĘKITNE ŹRÓDŁA ZA LAT 30

W zasadzie projekt budowy wodociągów przewiduje pobór wody z Pilicy i Błękitnych Źródeł. Odłożono go jednak ze względu na olbrzymie koszty połączone z doprowadzeniem wody z rzeki, oddalonej od Łodzi o przeszło 55 kilometrów. Budowa rurociągu tej długości kosztowałaby około 56 milionów złotych, podczas gdy kosztorys budowy wodociągów wedle zmodyfikowanego projektu przewiduje wydatek 21 milionów na całość prac.

Obecny projekt, przewidujący pobór wody z pięciu studzien, mogących dostarczyć na dobę 43 tys. metrów sześć, dostosowany jest nie tylko do aktualnego zapotrzebowania miasta, ale uwzględnia jego ewentualny wzrost na przestrzeni najbliższych trzydziestu lat. Po ich upływie zajdzie konieczność

oparcia zaczerpu na wodzie z Pilicy i Błękitnych Źródeł, znajdujących się pod Tomaszowem Maz.

Należy dodać, że normalnie po upływie 25 do 30 lat trzeba zmieniać instalację wodociagową (rury). Tak więc trzydziestoletnie łódzkie prowizorium wodociagowe dostosowane jest do ogólnych wymogów gospodarczych.

TRZY STUDNIE GŁĘBINOWE

Wedle dokonanych obliczeń na obecne potrzeby miasta wystarczącej mają trzy studnie. Dotąd wykopano w południowo-wschodniej części miasta dwie studnie: jedną o głębokości niemal 830 metrów, drugą o 780. Budowa trzeciej, to jedno z najbliższych założeń kierownictwa robót.

ZBIORNIK WODY W BUDACH STOKOWSKICH

Woda ze studzien po procesie odżeleźnienia będzie tłoczona za pomocą stacji pomp do zbiornika w Budach Stokowskich. Wskutek tego, że dno zbiornika położone jest 253 m powyżej poziomu morza, a miasto tylko 200 metrów, istnieje będzie naturalny nacisk, wobec czego nie potrzeba budować specjalnej wieży ciśnieni. Przy wykorzystaniu naturalnego nacisku będzie można wprowadzać wodę na piętra.

Zbiornik czystej wody na Budach Stokowskich o pojemności 30 tys. metrów sześć, jest już wykończony.

Na terenie miasta ułożono dotychczas przeszło 53 tys. mb. rurociągu ulicznego.

*

W porze zimowej wszelkie prace nad budową instalacji wodociagowej są przerwane. Na wiosnę wypełnią się znów podziemia Łodzi gwarem ludzkich głosów i dzieło rozpoczęte prowadzone będzie dalej.

(j. wyg.)

Kupecy rumuńscy zrywają z żydami łódzkimi

Jak donoszą z m. Łodzi, Kupecy rumuńscy na skutek panującej tam obecnie akcji antysemickiej odwołali u Żydów łódzkich swoje zamówienia, które u nich dotąd czynili. Mieliby oni w kraju trudności ze zbyciem tych towarów żydowskich, a i niewątpliwie nie chcą sami też iść przeciw tej fali przeciwyżydowskiej.

Pasja umysłowo chorego

Warszawa, 20. 1. — Policja warszawska aresztowała niejakiego Meneusza Białostockiego, mieszkańca Faleńnicy, notorycznego oszusta, specjalnie lubiącego jeździć taksówkami po mieście, by następnie uciec, nie zapłaciwszy rachunku. Aresztowanie Białostockiego nastąpiło mianowicie wtedy, gdy znowu usiłował zbiec szoferowi, by nie zapłacić taksy. Zachodzi przypuszczenie, że Białostocki jest chory umysłowo, wobec czego skierowano go do szpitala na obserwację psychiatryczną.

Ubezpieczeni w „Feniksie” stracą 25—30 pct

Warszawa, 20. 1. — Jak wiadomo, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów przyjął na posiedzeniu dnia 17 bm. do wiadomości przejęcie przez PKO portfeli ubezpieczeń towarzystwa „Feniks” na Polskę. Jak obliczają, straty ubezpieczonych w „Feniksie” wahać się będą między 25 a 30 pct.

Czytajcie i abonujcie

„Ilustrację Polską”!

Matka zabiła syna, bo żądał pieniędzy na machorkę

Synobójczyni skazana została na 10 lat więzienia

Łódź, 20. 1. W sierpniu 1931 roku Barbara Galia, właścicielka 10-morgowego gospodarstwa we wsi Biskupia Wola, gmina Czarnocin, pow. łódzkiego zameldowała policji, że syn jej, 24-letni Władysław zginął bez wieści. Poszukiwania policji nie dały wyniku.

Dopiero w sierpniu 1937 r. Stanisław Galia, drugi syn Galiowej, po bóje z matką wybiegł na podwórze i krzyczał, że matka chce go zabić jak brata Władysława. Opowiedział też sąsiadowi o zbrodni, a ten poradził mu zawiadomić policję.

Stanisław Galia uczynił to, a policja znalazła na polu Galiów pod gruszą zakopany na głębokości pół metra szkielet mężczyzny. Na czaszce znaleziono ślady pęknięcia, wskazujące, że został on zabity.

Stanisław Galia wyjaśnił, że w czerwcu 1931 roku między matką a Władysławem wywiązał się spór o pieniądze na machorkę. Przedtem jeszcze spory miały często miejsce, gdyż Władysław zamierzał się ożenić i żądał przydziału

gruntu. W czasie kłótni matka uderzyła Władysława niecką, a gdy ten uderzył ją, chwyciła motykę i uderzyła go w głowę tak, że upadł. Potem biła, dopóki się ruszał. Zmusiła następnie Stanisława do przeniesienia trupa w pole i zakopania.

Galiowa natomiast tłumaczyła się na rozprawie, że wprowadziła uderzyła syna Władysława, lecz gdy i ten ją uderzył, Stanisław chwycił siekierę i potężnym ciosem zwałił brata, po czym jeszcze dwa razy uderzył obuchem tak, że ranny zmarł.

Na rozprawie oboje tłumaczyli się w ten sam sposób. Stanisław Galia wskazuje, że matka jego też biła w nieładzi sposób tak, że obecnie jąka się.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd ogłosił wyrok, na mocy którego okrutną synobójczyni, 58-letnia Barbara Galia, została skazana na 10 lat więzienia z pozbawieniem praw, zaś syn jej Stanisław został uniewinniony.

Fragmenty wnętrza zbiornika w Budach Stokowskich

We wtorek, dnia 18 stycznia 1938 roku, zasnął w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa córka, najukochańsza siostra i ciocia, s. p.

Bronisława Coftówna

przeżywszy lat 30. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 23. bm. o godzinie 15.30 z domu żałoby w Mieścieku.

n 5270 W nieutulonym smutku pogrążeni rodzice, siostry i bracia z dziećmi.

Mieścieko, 19. 1. 1938 r.

Podziękowanie.
Wszystkim Krowym i Znajomym oraz Ks. Proboszczowi Michałskiemu i Organizacjom za oddanie ostatniej przysługi i wzięcie udziału w pogrzebie, s. p.
Wacława Orsztynowicza
składam szczerze staropolski
n 5248
„Bóg zapłać”.
Adam Orsztynowicz.
Kostrzyn, dnia 20. 1. 38.

AMBULATORIUM Skórno- WENERYCZNE

Łódź, Zachodnia 52 (Piotrkowska 17)

11-12 Dr DUTKIEWICZ 3 1/2-5 Dr EKKERT
12-11/2 Dr SKUSIEWICZ 5-6 Dr BALICKA
1 1/2-3 Dr NITECKI 5-7 Dr STAWOWCZYK
7-8 Dr LIPSKI

PORADA 3 zł.

Dnia 24. I. 1938 r. o godz. 10 odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Śremie

licytacja nieruchomości

p. Witolda Stojewskiego, położonej w Śremie przy ul. Łazienkowej 7. Obszar 2.730 m. kw. Kubatura bud. ok. 4.600 m.

Cena licytacyjna od zł 12.600 poczynawszy. Wierzyciel pozostawi połowę ceny kupna na hipotecę na dogodnych warunkach.

Za wierzyciela — W. Komorowski, adwokat n 5243 Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 19.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 15 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 30 groszy.

Znak oferty naprzykład: z 18 923, n 2745, d 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 10.30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 9.30.

1. DOMEY-PAKCE

Lokata

dom, składy, dochód 3.000 rocznie, 20 minut St. Ryku 2.500 korzennie. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 438

Dom

parterowy, nasywny do sprzedania, cena 4.000, wpiaty 3.000. Wiadomość: Szczerb, Gdynia-Cieszow. Wybudowanie. n 4 593

Dom

ładny nowy, 4 pokoje 2 kuchnie, ogród, elektryczność 5.500. Frankowski, Zabikowo, Kościuszki 6, Poznań. zd 71 483

Dom

5 ubikacji, morga ogrodu przy Poznaniu 4.500, wpiaty 2.200, Poznań, Kwiatowa 5 — 2. Wojtkowski. zd 71 621

Kamienice

domy, domki, gospodarstwa, majatki, dzierżawy, cegielnie, tartaki, parcele tanio, Bloch, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 15 — 5. zd 71 636

2. PIENIĄDZ

Poszukuje

ekspedientki, z gotówką jako współniemki do składu obuwia, ożenek możliwy. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 536

4. OSOBISTE

Weksel

na zł 50, — z wystawienia St. Grabowskiego pl. 30, 12, 37, uniawiam. Józef Stefanowski. n 4 61

6. OZENKI

Kawaler

lat 31, posiadający skład kapeluszy damskich szuka odpowiedniej fachowczynie, cel matrymonialny. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 495

Rzemieślnik

samodzielny lat 34, pozna towarzyście życia z gotówką w celu uprzedzenia się. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 553

Kawaler

młody wykwalifikowany fachowiec, posiadający kilka set złotych pozna starszą panią inteligentną i gotową celem założenia wspólnego interesu. Małżeństwo nie wykluczone. Poważne oferty Oredownik, Łódź pod „240-15”. n 4 959

Brunetka

przystojna dojrzała zaletemi szuka pana stanowisku, wdowcy nie wykluczeni, cel matrymonialny. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 547

Panna

solidna, lat 28, gotówki 1.500, skromna wyprawa pragnie wyjść za mąż. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 533

Szukam

żony dla kuzyna rzemieślnika posiadającego skład mieszkaniowy, potrzebne 2.000. — Bronisław Kupny, Gniezno, Trzemeszńska 59. zd 71 637

Wdowa

po kupcu posiadającej skład szka meża kupca z gotówką lub emeryta z wiekową emeryturą. — Oferty Oredownik, Poznań zd 71 703

7. SPRZEDAŻE

Sklep galanterijny

w śródmieściu miasta Pabianiec sprzedam. Oferty pod Oredownik Pabianiec. n 5 245

Od zaraz sprzedam tanio dobrze zaprowadzony

zakład fryzjerski

5 osób personelu, dwa aparaty do trwałej ondulacji, radio. Może być z mieszkaniem lub bez. — Zgłoszenia w ekspedycji Oredownika, Kalisz. n 5 103

Sprzedam

lub wydzierżawie, 10 morg. nowy piętrowy dom blisko Bielżyńska, Cieslik, Promnice, p. Owinska, p. Poznań. zd 71 476

72

morgi 18.000, — wpiaty 8.000, — 50 morg 15.000, — wpiaty 5.000, — Poznań, Kwiatowa 5 — 2. Wojtkowski. zd 71 622

Restauracje

z mieszkaniem z powodu wyjazdu zaraz tanio sprzedam. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 685

Okazja

kolonialka egzystencja mieszkaniem, cwierec ceny powodu objęcia gospodarstwa po śmierci rodziców. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 444

Kolonialka

w Miłosławiu dobrze zaprowadzona kompletnym urządzeniem, towarami, mieszkaniem, meblami zaraz na sprzedaż. Julian Czapliski, Miłosław. n 5251

Okazja

skład win, wódek, delikatesy, kolonialne, dobry punkt Kaliszu — powod rodzinny sprzedam. Oferty Oredownik, Poznań zd 63 909

Rzeźnictwo

nowoczesne, mieszkaniem tanio dzierżawa, ubój tygodniowy 12 świń, tanio sprzedam. Zgłoszenia Szymczak, Poznań Focha 39. zd 71 003

10. MAJATKI

Majatek

500 pszennej prywatnie, zabudowania, 7 pokoi, inwentarzem, 100.000, — wpiaty 65.000, — Adamski, Poznań, Plac Nowomirski 6 a. zd 71 591-2

11. KUPNA

Pożyczki

państwowe kumnie każda Hość, place wysoki kurs, Fuss, Leszno, Łaziebna 2. n 4 641

17. LOKALE

Oddam

skład rzeźniczy mieszkaniem Poznaniu, mieszkając 40, — potrzebne 600, — wskazuje Bronisław Kupny, Gniezno, Trzemeszńska 59. zd 71 635

18. DZIERŻAWY

Wydzierżawie

skład rzeźniczy w dobrym położeniu, czynsz może dać z góry, miejscowości obojętne. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia do Oredownika, Poznań zd 71 704

Wydzierżawie

1.300 morg pszennej ziemi nadkompletnym żywym, martwym inwentarzem, przejęcie 65.000, — zł. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 567

Gościniec

kolonialka bez konkurencji jeden wsi 32 morgi roli dam w dzierżawie Zborowski, Poznań, Półwiejska 28 — 15. zd 71 507

Lokal

próżny mieszkaniem na papier lub inne poszukuje. Miejscowość obojętne. Zgłoszenia Agentura Franciszek Drobny, Oborniki. n 5 252

800, —

do 1.500 morg dzierżawy poszukuje dobrej ziemi. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 566

26 SZUKA POSADY

(Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.)

b) Inni

Ogrodnik

żonaty, długoletni kierownik większych zakładów ogrodniczych na majątkach, wszechstronnie fachowo wydoskonalony szuka posady zaraz lub od 1. II. 38 r. Zgłoszenia do Oredownika, Poznań zd 70 624

Panienska

inteligentna panna język niemiecki, przyjmie posadę ekspedientki lub w innym charakterze. Oferty Oredownik Poznań zd 71 047

Córka

podupadłego przemysłowca przyjmie posadę ekspedientki rzeźniczej, spożywczej piekarskiej — chłochy za utrzymanie. Zgłoszenia Oredownik Poznań zd 71 153

Ekspedientka

rutynowana 5 letnia praktyka, dobre świadectwa szuka posady obojętnej branży, miejscowości obojętne. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 402

Ogrodnik

kawaler z ukończonym jednoročním wyższym kursem, praktyka handlowych zakładach od zaraz poszukuje posady. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 387

Paramint **jame uslna**
ODKAZA
R. Barcikowski S. A. Poznań

27. WOLNE MIEJSCA

Ogrodnik

potrzebny zaraz. Jakubiak, — Piatkowo, Poznań. zd 71 471

Fornali

reczników, murarza z licznymi zaciągami przyjmie od kwietnia, Maj, Gluchowo, p. Komorowski, pow. Poznań. zd 71 491

Pomocnik

fryzjerski z karta rzemieślnicza na prowincję zaraz potrzebny. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 461

Ogrodnik

kawaler potrzebny do prowadzenia oranżerii, hodowli warzyw. Zgłoszenia Siostry Miłosierdzia, Poznań, Łączny Młyn, Malta. zd 71 595

Uczeń

młymarski ewentualnie celem ukończenia nauki może się zgłosić. Młyn Parowy, Krzyżownik, Poznań 15. zd 71 671

Instalator

potrzebny z kaucją jako współniem. Adres wskazuje Oredownik, Poznań zd 71 695

Potrzebni

kowale, tokarze, ślusarze, ziofer. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 728

Młodszy

pomocnik fryzjerski potrzebny od zaraz. L. Karolak, Wrzesnia, Poznańska 16. zd 71 670

Dziewczynę

do lekkich prac domowych — przyjmie zaraz, najchętniej prowincji, Krzyżownik, Poznań, ul. Górna Włda 44, skład. zd 71 593

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE

Sobota, 22 stycznia.

6.15 aud. poranne; 11.15 dla szkół; śpiewamy piosenki; 11.40 rapsodia Liszta — piosenki; 11.57 sygnał czasu; 12.03 audycja poludniowa; 15.30 wiad. gosp.; 15.45 dla dzieci; „Baśń o Tysiaconym”, słuchowisko wg. G. Meyrinka; 16.15 pieśni ludowe w wyk. Huculskiego Chóru Dymitra Kotka; 16.50 pog. aktualna; 17.00 poeta — powstanie; (Mieczysław Romanowski) — skecz literacki Górskiego; 17.15 recital skrzypce. W. Niemczyka; 17.00 program; 18.00 sport; 18.10 pog. społeczną; 18.15 piosenki w wyk. Gracie Fields — sopran — piosenki; 18.30 program; 18.35 audycja dla wsi; 1) Nowiny leśne. 2. pog. rolnicza; 19.00 audycja dla Polaków za granicą; 1) „Na śniegu i lodzie” 2. „Budujmy nową Polskę”; 19.50 pog. aktualna; 20.00 Kapela Ludowa P. Dzierżanowskiego; 20.45 dziennik; 20.55 pog. aktualna; 21.00 „Pożary wstają z popiołów” — w 15-rocznicę Powstania Styczniowego; 21.50 muzyka rozrywkowa M. Ork. P. R. oraz W. Wermińska (sopran) i St. Witas (tenor); 22.50 ostatnie wiadomości.

KRAJOWE

Katowice — 11.40 pieśni włoskie i hiszpańskie (płyty); 13.00 koncert życzliwy; 13.15 muzyka obywatelska. Wyk.: Śląska Kapela Ludowa, L. Przybyłowska — sopr. K. Korczak — dyr. i akompaniament; 14.25 wyd. bieżące; 14.35 solo na fortepianie — Charlie

Kunz (płyty); 18.10 sport; 18.15 „Szara niezwykłość” — felieton; 18.25 P. Czajkowski: Kaprys włoski (płyty); 18.45 pog. aktualna; 18.55 program; 23.00 najlepsze orkiestry grają do tańca (płyty).

Kraków — 11.40 koncert symfoniczny (płyty); 13.45 koncert życzliwy z płyt; 14.45 wiadomości; 14.50 z polskiej twórczości fortepianowej (płyty); 15.15 pog. aktualna; 15.25 wiad. gosp.; 18.10 sport; 18.15 „Jak zaoszczędzić na podatkach miejskich”; 18.30 „Młnialary kwartalne” w wykonaniu kwartetu smyczkowego Rozgłośni Krak.; 18.55 program; 23.00 muzyka taneczna (płyty).

1.642 — 11.40 płyty z Warszawy; 15.10 utwory w wyk. słynnych pianistów (płyty); 16.27 giełda; 18.10 sport; 18.15 pog. „Na marginesie rocznicy”; 18.25 śpiewa zespół wokalny „Comedian Harmonists” (płyty); 18.45 rozmowa z radioluchaczami; 18.55 program; 23.00 muzyka taneczna (płyty); 23.30 koncert życzliwy.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

15.35 Ryga. — „Tosca” op. Pucciniego z płyt. 16.00 K. Königswush. — Was. audycja muz. z Frankfurtu. 16.25 Wiedeń. — „Boska komedia” Dantego (wyjatk). 17.02 Radio Romania. — Melodie ludowe. 18.00 Wiedeń. — Pieśni ludowe i następnie muzyka kameralna. Berlin — Muz. rozrywkowa. 18.30 Königswush. — Reportaż z mistrzostw łyżwiarskich z St. Moritz. 18.10 Monachium — Sonata G-dur Dwořzaka.

19.00 Frankfurt. — Melodie operetkowe. Londyn Reg. — Konc. orkiestrowy. 19.15 Sztutgart. — Muzyka z całego świata. 19.30 Wiedeń. — Rec. skrzypcowy Cecylii Hansen. Sztokholm. — Dawa muz. taneczna. 19.45 Londyn Reg. — Brytyjska muz. filmowa. Droitwich. — Reportaż z meczu bokserskiego Far i Brad-Jock z Nowej Jorku. 20.00 Berlin. — „Noc w Wenecji” op. J. Straussa. Budapeszt. — Tr. operetk. Königswush. — Wesołe słuchawiska muzyczne. 20.05 Wiedeń. — Wielki koncert rozrywkowy. 20.10 Hamburg. — Muzyka Straussa i Kunnekego. 20.15 Praga. — Muzyka rozrywkowa. 21.00 Droitwich. — Radio rewia. Mediolan. — „Il piccolo Marat” op. Mascagniego. 21.30 Wiedeń. — Tr. z Opery Komicznej Paris PTT. — Koncert wieczorny. Lyon. — Tr. z Op. Komicznej. Kopenhaga. — Duet na skrz. w wyk. solistów. 21.45 Strashburg. — „Trojańczyk w Kartaginie” op. Berlioz. 22.00 Sztokholm. — Muz. taneczna. 22.15 Luksemburg. — Muz. luksemburska i symfoniczna z ok. narodowego święta Luksemburga. 22.20 Berlin. — Reportaż sportowy w Garnisch. — Partienkirchen (z Monachium). 22.35 Droitwich. — Reportaż hokejowy. Londyn Reg. — Utwory Alkana w wyk. Egona Petri (fort). 23.00 Berlin. — Muz. taneczna i lekka. Monachium. Muz. taneczna Wiedeń. — Muz. rozrywkowa. 23.15 Tuluza. — Konc. angielski. 24.00 Bruksela Fr. — Muz. rozrywkowa. Frankfurt i Sztutgart. — Koncert nocny. 0.30 Droitwich. — Muz. na organach.

Należy stale pamiętać:
istnieje tylko jedna Aspirin'a —
TABLETKI
ASPIRIN
z krzyżem Bayera

Nauki

rzeźniczej poszukuje 17-letni. posiadający dyplom szoferski. — Oferty Oredownik, Poznań zd 71 475

Ogrodnik

kilkoletnia praktyka w handlowych i majątkowych dobrze wykwalifikowany posiada dobre świadectwa i polecenia, poszukuje posady od zaraz lub później. Zgłoszenia Edward Skrzypczak, Nowawies, Królewska, powiat Wrzesnia. n 5182

Ogrodnik

kawaler obeznany w handlowych i dworskich ogrodach nagrodzony w egzaminie. pierwszorzędne świadectwa polecenia, poszukuje posady od zaraz lub później. Łaskawe oferty Oredownik, Poznań zd 71 702

Przyjme

posadę inkasenta, magazyniera, woźnego, podróźującego, kierownika l. t. p. z gwarancją bankową — gotówkowa. Oferty Oredownik, Poznań zd 71 705

Humor zagraniczny

Okulista: — Proszę przeczytać na tablicy pierwszy wiersz z góry.

Pacjent: — A gdzie jest tablica? (M)

(„Ric et Rac”, Paryż).

Ogłoszenia

1-lamowy milimetr lub jego miejsce kosztuje: w zwyczajnych na stronie 6-lamowej 15 groszy, na stronie redakcyjnej (4-lamowej) a) przy końcu części redakcyjnej 30 groszy, b) na stronie czwartej 50 groszy, c) na stronie drugiej 60 groszy, d) na stronie wiadomości lokalnych 1, — zł. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tym 5 nagłówkowych) słowo nagłówkowe drukim tłustym, 15 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. Ogłoszenia większe wśród drobnych poczynając od ostatniej strony, 1-lamowy milimetr 30 groszy. Ogłoszenia skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca — od poszczególnego wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia do bieżącego wydania przyjmujemy do godziny 10.30, a do wydań niedzielnych i świątecznych do godziny 9.30 rano. Ogłoszenia z poza Wielkopolski przyjmujemy do wydań bieżących do godz. 10, do wydań niedzielnych i świątecznych do godz. 8. Za błędy drukarskie, które nie zniekształcają treści ogłoszenia, administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmujemy tylko za opłatą gotówką z góry. Konto w P. K. O. nr 200 149. Pocztove konto rozrachunkowe Poznań 3, nr kartoteki 03.

SERCE i MIEJSCA

SENSACYJNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA NAPISAŁ: LUCJAN CARY
PRZEKŁAD AUTORYZOWANY

21)

Razem było na przyjęciu około czterdziestu osób. Gdy skończył, panna Atwater śmiała się serdecznie.

— Nie widzę, co w tym śmiesznego? — powiedział.

— Chętnie to panu wytłumaczę, — rzekła panna Atwater, — nie mogę powstrzymać się od śmiechu wobec świętej naiwności z jaką pan przekreśla wszystkie przepisy, które my tutaj uważamy za niewzruszone. Dobrze rozumiem, że pan pragnął uchronić swoich gości przed opilstwem, dając im szampa. Ale dla nas taki pomysł jest niesłychanie zabawny.

— Może to i zabawny pomysł, ale zapewniam panią, że jest on zarazem niezwykle praktyczny.

— Panie van Blarcom! Otwartość, z jaką pan wyznał wszystko, jest po prostu rozbijająca. Dla mnie jest rzeczą oczywistą, że miał pan jak najlepsze zamiary. I jeśli znajdzie się jakiś sposób, aby całą sprawę załatwić bez skandalu i dochodzeń, to ja to zrobię. — Uśmiechnęła się do niego z istic macierzyńską sympatią.

Hrabia podrzucił binokle i zakręcił nimi w powietrzu. Bitwa zdawała się wygrana. Ale chciał się jeszcze upewnić zupełnie.

— Łaskawa pani, — zaczął, — czy mógłbym jeszcze cokolwiek uczynić, by sprawę tę ostatecznie załatwić? Niech pani zrozumie, że sprawiłoby mi to niewymowną przykrość i byłoby zupełnie nie do zniesienia, gdyby wszystkich tych młodych ludzi miały spotkać jakies przykrości z mego powodu. Czy mogłoby to pomóc w czymkolwiek, gdybym opuścił uniwersytet?

— Nie, — powiedziała panna Atwater, — ci młodzi ludzie są dość dojrzały, by odpowiadać za siebie. Powinni byli wiedzieć, że przyjęcie u pana nie było prawidłowo zgłoszone. No, ale naprawdę żałoby się od nich zbyt wiele, gdyby mieli ominąć wieczór, którego ośrodkiem miała być Nora McCuice. Uważam, że najlepiej będzie, jeśli odłożę sprawę do aktu celem dalszych dochodzeń, a gdy to uczynię, to prawdopodobnie sprawa już... na zawsze pozostanie w aktach!

— Czy pani naprawdę mogłaby to uczynić?

— Mogę to uczynić! I nawet zrobić to napewno, ale pod jednym warunkiem: że pan mi przyrzeknie na przyszłość zawsze uzyskać pozwolenie, zanim pan urządzi jakies przyjęcie.

— Sprawę mi niezwykłą radość, by pani to przyrzec.

— Polegam na panu.

Pożegnawszy się czolobitnym ukłonem, hrabia polecił Barneyowi, by go zawiadził do Pauliny. Ale na narożniku przed willą zobaczył Zuzannę Corbin, przechodzącą właśnie przez jezdnię. Zapewne była na herbach u Pauliny i teraz szła do domu. Hrabia kazał zatrzymać wóz, wyskoczył i pobiegł za nią. Uśmiechnęła się do niego tak samo porozumiewawczo, jak podczas ostatniego ich spotkania.

— Wracam właśnie od panny Atwater, — powiedział. — Wszystko jest w zupełnym porządku.

— A więc pan ją, że tak powiem, pokonał?

— Uczyniłem tak, jak postanowi- liśmy.

— Bardzo mnie cieszy, że nasz plan się powiódł, — powiedziała Zuzanna. — Byłoby mi naprawdę niezmiernie przykro, gdybym musiała opuścić uniwersytet teraz właśnie. A dla Pauliny i Jacka i Widdecombów sprawa mogła przybrać obrót bardzo poważny, gdyby panna Atwater wszystkiego do- chodziła.

— Po prostu jestem dumny ze siebie, — powiedział hrabia. — Może niezupełnie jestem takim niewiniątkiem, za jakie się wydałem, ale bądź co bądź nie okłamałem jej.

— O, doskonale pan umie udawać bardziej niewinnego, niż pan jest naprawdę. Ale niech pan tylko nie myśli, że przez to uda się panu i mnie zamydląć oczy. O nie, teraz już nie!

Hrabia był zaskoczony wrogim brzmieniem jej słów. — Co pani chce przez to powiedzieć? — spytał pełen niepokoju.

— Chcę przez to powiedzieć, że uważam pana za niebezpiecznego obłą-

— Więc pani naprawdę zamierza tam?... —

— Oczywiście! Oddałam dziś po południu pracę i trzeba oblać to wydalenie.

— Ale... zaczął i utknął. Naprawdę nie miał już więcej racji, którychby nie był użył.

— No? Jakoś pan, zdaje się, utknął?

— Tak! Naprawdę wydaje się, że utknąłem.

— A więc dlaczego próbuje pan ciągle od nowa? — spytała zimno.

Wrócił do samochodu i usiadł obok Barneya na przednim siedzeniu. Był tak zły, że postanowił nie jechać wie-

— Owszem, chętnie napiję się czegoś, — odrzekł hrabia.

Przywołała kelnera, małego przygarbionego jegomościa z ogromną brudną serwetą. Przyniósł niebawem wielki kieliszek, pełen jakiegoś gęstego, białawego płynu i butelkę z limoniadą o kolorze trawy. Hrabia uniósł kieliszek do ust i posmakował.

— Musi pan wypić to świństwo duszkiem, — radził Boss Walker.

— Albo poplukać limoniadą, — do-

dał Tomek Wells. Ktoś znów rzucił monetę i fortepian zaczął grać. Hrabia skłonił się przed Zuzanną. — Czy mogę panią poprosić? Skinęła. — A teraz, — dodał po kilku pierwszych taktach, — musi mi pani powiedzieć, dlaczego pani uważa mnie za obłądnika.

— Nie, — rzekła, — już i tak powiedziałam za wiele, więcej, niż zamierałam. — Uniosła ku niemu głowę i uśmiechnęła się wyzywająco. — Zbyt wiele wagi przywiązuję pan do tego wszystkiego.

— Zbyt wiele wagi przywiązuję do pani!

— Nie dyskutujmy, — powiedziała, — tylko tańczmy.

Hrabia zamilkł. Ale znów miał to uczucie, że Zuzanna lubi z nim tańczyć, choć okazuje mu tyle niechęci. Gdy wrócili do stołu, usiadł obok niej. Potem tańczyła z innymi. Hrabia zaś za każdym razem wylewał jej kieliszek i napełniał go limoniadą. Obserwował, jak Boss Walker poczyną tępo patrzeć przed siebie, a Tomek Wells staje się sentymentalny. Siedział, czekał, rozglądał się bystro, usiłując być rozmownym i towarzyskim. Potem zauważył, że niektórzy goście z bufetu przeszli do sali tanecznej. Stanęli we drzwiach i wzajemnie dodawali sobie animuszu, aby którąś ze studentek poprosić do tańca. Hrabia odsunął nieco krzesło, by w razie czego mógł zerwać się natychmiast.

Zuzanna tańczyła właśnie z Bossem Walkerem, gdy olbrzymi szofer w manczestrowych spodniach i w niebieskiej koszuli, otwartej przy szyi, ruszył naprzód i schwylił ją za ramię.

— Stać, — powiedział, — teraz ja zatańczę z tą panią.

Boss Walker spojrział na niego z góry.

— Wynocha, — krzyknął ostro.

Szofer zamierzył się i trafił go w lewą skroń, a Boss Walker zwinął się i padł, jak rażony piorunem. Zuzanna wyrwała się, gdy szofer spróbował ją objąć.

— No, teraz się zacznie bijatyka, — pomyślał hrabia, łapiąc wyciągniętą rękę szofera. Silacz jednak oswobodził się i chciał uderzyć hrabiego. Wystarczyło pochylić się nieco, aby pięść przefrunęła nad głową. A potem uderzył hrabia. Trafił nieco za wysoko, by go natychmiast oszołomić. Rozbił mu tylko nos, i szofer nie byłby się nawet przewrócił, gdyby nie potknął się o Bossa Walkera.

Hrabia pochwycił rękę Zuzanny, wziął ją w pół i wyniósł jak piórko ku drzwiom, a potem przez szosę do samochodu.

— Niech pani zapuści motor, — rzucił i zaraz pobiegł z powrotem, po drodze zdejmując marynarkę.

Wiedział, co się teraz stanie. Niewątpliwie szoferzy ciężarówek wraz z podejrzaną holotą wystąpią wspólnie przeciw studentom. Wówczas będą mieli znaczną przewagę. Ale nie wiedział, że już Smitty osobiście ukazał się na widowni.

Gry wrócił na salę, wrzawa już ustąpiła wyciekającemu milczeniu. Smitty, mężczyzna olbrzymiego wzrostu, z nabrzmiałymi małżowinami uszu i bliznami nad obydwojma oczyma, stał przy szoferze, który rozpoczął bójkę.

W rękę miał drążek do palanta. Barney, oparty o ramię drzwi bufetu, rękę trzymał w kieszeni, w której miał rewolwer.

(Ciąg dalszy nastąpi).

— Bardzo mnie cieszy, że nasz plan się powiódł, — powiedziała Zuzanna.

nika. Gdy tylko pomyślę o tym, jak mnie pan podszedł z początku, chce mi się płakać z wściekłości.

— Ale nigdy nie zamierzałem podejść, lub oszukać pani!

— Nie chciałam już rozmawiać z panem na ten temat.

— Proszę pani, możebyśmy zjedli dziś razem kolację? Mój samochód stoi za narożnikiem i...

— Nie, nie chcę z panem jeść kolacji.

— Więc kiedy pani znów zobaczę?

— Dziś wieczór odbędzie się moje przyjęcie. U Smittyego! Przecież pan też jest zaproszony!

NA DANCINGU

Hrabia zatrzymał wóz w pobliżu knajpy Smittyego.

— Wcalebym się nie zdziwił, — powiedział, gdyby się tu w pobliżu znaleźli partnerzy do partyjki w sześćdziesiąt sześć.

Barney zrozumiał.

— Dobra, szefie, — powiedział, — ja już się sobą zajmę. Tylko ty się nie wmieszaj znów w jaką bijatykę. Jak cię kto kropnie, to ci się znów otworzy rana na czole.

— Nie ma takich zamiarów, Barney. Trochę sobie posiedzę, może nawet zatańczę i pojedziemy do domu.

Gdy Barney znikł, hrabia pozostał jeszcze chwilę w samochodzie. Łowił uchem odgłosy, jakie wietrzyk niósł od zabudowań, i opanowało go dziwne uczucie, jakby tęsknota, której powodów ani źródła nie mógł zrozumieć. Restauracja Smittyego była to po prostu stodoła, a właściwie z pół tuzina szop, pobudowanych i zlepionych bez planu i symetrii. Ze wszystkich drzwi i okien padały w ciepłą noc majową jaskrawe promienie światła. Po jednej stronie był zwykły bufet na wolnym powietrzu, — świadczył on o początkach Smittyego. Po drugiej zaś stronie była sala taneczna, gdzie prawdopodobnie w tej chwili bawili się w najlepsze goście Zuzanny Corbin. Elektryczny fortepian grał skrzekliwie coś w rodzaju „Caluję twoją dłoń, madam...” i jakiś świeży głos zawtórował

czorem do Smittyego. Ale gdy stanęli w domu, powiedział:

— Barney, dziś wieczór wychodzę z domu.

— Ale nie beze mnie, — powiedział Barney.

— Dobrze więc, jedziemy o dziesiątej.

— Szefie, a co będzie z twoim snem?

— Jedna nieprzespana noc mniej lub więcej, to już teraz nie odgrywa roli. A poza tym jestem znów pod tak wysokim napięciem, że robi mi to bardzo dobrze, gdy przerwę trochę trening.

i dalej śpiewał piosenkę, gdy już fortepian zamilkł. Inne głosy wnet się dołączyły:

Caluję twoją dłoń, madam, śniąc, że to usta twe...

Hrabia zrozumiał naraz, skąd wzięła się jego sentymentalna tęsknota. Całe otoczenie przypominało mu życie w cyrku, do którego uciekł jako chłopak. Ileż długich nocy przesiedział w ciemnościach pod drzewem, rozciągając ostrożnie guzy i sińce! Napadał go wówczas ten sam smutek co teraz, — tęsknota za czymś, co się nigdy nie ziści.

Otrząsnął się i wszedł na salę. W jednym końcu stał elektryczny fortepian, ogromna skrzynia, która poczynala hałasować, ilekroć ktoś do niej wrzucił monetę. Wzdłuż ściany ustawiono szereg stołów, a na drugim końcu otwierał się widok na bufet, gdzie teraz tłoczyli się studenci, jak również farmerzy z okolicy i szoferzy ciężarówek, którzy zatrzymali się tutaj na krótki postój.

Zuzanna Corbin siedziała przy stole z Tomkiem Wellsem i Boss Walkerem. Kiwnęła mu, gdy wszedł i wszyscy troje zeszunęli się nieco, a gospodyni wieczoru spytała, czy chciałby się czego napić.

— Albo może, — dodała, — dziś właśnie jest taki dzień, że pan gra rolę abstynenta?

Bez względu
na wojnę

kobiety chińskie wygrały walkę o wolność

Chinki nadały krajowi nowoczesne oblicze

Dziewczęta chińskie pływają, gimnastują się, musztrują z karabinami na ramionach, studiują. Fakty te tak dalece zmieniły oblicze Chin, że na zachodzie zapomniano, że do czasów wielkiej wojny kobieta chińska nie pokazywała się poza granice swojego podwórza.

Żona Nor. Pierwszy może sprawować dyktaturę, ale tylko w swoich szczupłych sferach wpływów. Prawda, były tam już kobiety, które rządziły monarchiami, które wywraczały trony, ale... wszystko to robiły nie wychodząc z poza zasłony kobiecych apartamentów.

Cesarzowa Dowager która kierowała dynastią Manchu, aż do śmierci w roku 1908 — uchylała pierwsza tej zasłony.

Song Mei-ling, wykształcona córka pewnej chińskiej — amerykańskiej chrześcijańskiej rodziny, żona premiera Chin, ostatecznie zdarła tę zasłonę i odrzuciła raz na zawsze. Generał Czank-Kai-Szek może być komendantem naczelnym armii i marynarki chińskiej, lecz

pani Czang jest komendantem sił radiowych,

broni nowożytną, która tworzy nowy sposób wojowania, zarówno wtedy gdy wojna jest wypowiedziana, jak i podczas pokoju.

Wolniej oddychają stare Chiny, w których opinia wypowiedziała się pewnego razu, że wszystkie noworodki płci żeńskiej powinny być topione, jak koty, zaraz po ich urodzeniu. Ożyły tak, że pani Czang nie tylko jest komendantem sił powietrznych, radiowych — ale i komenderuje samym generałem Czang.

Nowa era zaświtała dla Chin razem z narodzeniem republiki w Chinach w roku 1912, kiedy to — z wyjątkiem dalekich prowincji —

rozkuło nawet nogi małych Chinek z krepujących ich rozrost kajdan.

Mężczyźni obcieli wówczas swoje warokocze, oznaki niewoli, które ich oddzielały od reszty świata cywilizowanego. W ten sposób zatrumfował duch republikański.

Kobiety przestały upinania wysokich koków na swych głowach. Zaczęły się również organizować.

W kilka lat po wojnie światowej w wielkich miastach Chin, w których

powstały pierwsze ośrodki kultury zachodu,

ukazały się Chinki w stylowych jedwabnych sukniach, z głębokimi wycięciami i o wysokich kołnierzach, prowadząc własne automobile.

W tym samym czasie młode dziewczęta chińskie w miastach zabrały się do nauki, zaczęły wstępować na studia handlowe, uczyć się pisać na maszynie, pracować w biurach tak chińskich, jak i innych narodów.

Te, które uczęszczały do szkół angielskich, zarówno w portach jak również w różnych miastach, zaczęły się uczyć gry w hokeja, piłkę koszykową i tenisa.

A jednak aż do roku 1930, w którym to roku

ukazał się pierwszy chiński film,

producenci nie mogli znaleźć kobiet, któreby chciały występować na scenie, ponieważ rodzice zabraniali uczęszczać swoim córkom do kin. Jak wiadomo, klasyczny teatr chiński obywateli się bez kobiet. Role kobiece gra grali przebrani mężczyźni.

Lecz już w rok po ukazaniu się pierwszego filmu, gdy powstało tam pierwsze studio, Chiny już miały swoją lokalną Mary Picford.

gwiazdę, zwaną Butterfly Wu,

która wkrótce potem zburzyła się głośnie z powodu zażądania rozwodu.

Prawda, w Chinach żyły już dwie kobiety, które miały wielkie wpływy, żyły jeszcze 1200 lat temu, podczas panowania dynastii Tang, w okresie tak zwanego „Złotego wieku nauki”.

Wtedy, kiedy Anglia jeszcze znajdowała się podzielona i jedna część zwalczała zawzięcie drugą i która nie mogła wysłać żadnych sił, aby stawić czoło najeźdźcom z północy

cesarzowa Wu, zrzuciła z tronu męskiego przedstawiciela i sama zasiadła na tronie Dragona.

Ta strasznie pyszna i okrutna kobieta rządziła bez doradców.

Córka Soonga, a żona gen. Czang-Kai-Szeka, nie tworzy nowych słów. Ona wprowadza je w życie i to w sposób do tego czasu nieznany kobietom w Chinach. Udała się na fale eteru, omawiając międzynarodowe szachrajstwa, aby wytłumaczyć sytuację w Nankinie.

Pisała codziennie o położeniu w Chinach dla gazet amerykańskich.

Tłumaczyła mowy swego męża na język angielski i nie tylko dla świata zachodniego. Chiny są krainą, w której istnieje tyle najróżnorodniejszych narzeczy, że wykształceni Chińczycy uczą się języka angielskiego, aby się mogli porozumiewać w ogólnych sprawach.

Pani Czang upomina młodzież, aby ta nie wyzywała się dawnych cnót, jakie kwitły w starożytnym państwie Dragona.

— Noście narodowe stroje — mówi ona — o kinach oraz herbaciarniach z tańcami, jakie wkradły się w życie miast portowych.

Starajcie się kształcić w życiu przemysłowym i handlowym, oszczędzajcie i pomagajcie budować nowe wielkie Chiny.

Cesarzowa Wu — jak to opiewają poeci rozkazywała kwiatom, aby kwitły, gdy udawała się poza dom.

Słynna Piękna Lotus — Yang Kuei-fei, dominowała w domu panujących Tang przez 20 lat, aby wreszcie doprowadzić dynastię do upadku.

Weszła ona do dworu cesarskiego, jako żona 18 syna cesarza. Wchodząc na dwór z góry postanowiła, że nie będzie marnować czasu dla jednego z członków cesarskiej rodziny, który był dalekim od dziedzictwa tronu.

Pewnego dnia rozbiegła się wiadomość, że 3.000 żon-służebnic już więcej nie interesuje starego cesarza.

Szef eunuchów wspominał cesarzowi coś o piękności żony księcia Shon i natychmiast

cesarz posłał po piękną Lotus.

Ona uszanowała wolę królewską. Zresztą był to pierwszy i ostatni raz, gdy ona wypełniała jego wolę.

Piękna Lotus wyprawiła na wygnanie wszystkie swoje rywalki, torturowała żołnierzy za najmniejsze przewinienia, aby za chwilę rzucić się pełna łez w objęcia monarchy.

Mijały lata. Cesarz zapomniiał o swoich obowiązkach rządzenia państwem, oraz do wodzenia armii. We dwoje, w otoczeniu przyjaciół, cesarz i piękna Lotus spędzali czas w pałacach letnich, w pałacach kwiatów. Wreszcie

armia cesarska podniosła bunt,

gdy Tatarzy, śmiertelni wrogowie Chin znaleźli się u bram stolicy i pałacu cesarskiego.

Odmówili oni obrony, dopóki faworyta cesarska nie zostanie im wydana. Mówili oni: „Nie lekamy się śmierci, lecz najpierw musimy się rozprawić ze zniechęconą kobietą, która jest odpowiedzialna za hańbę, jaką spotyka cały naród!”

Zapomnieli oni, że ona zupełnie nie mieszała się w sprawy państwowe, że nie wtrącała się do rządów. To jednak nie obchodziło również i szefa eunuchów,

który jej wręczył jedwabny sznur.

Na gruszcze, jaka stała w sadzie pałacowym, powiesiła się Piękna Lotus, jedna z najukochańszych i najokrutniejszych żon cesarza. Wówczas to najbardziej zatwardziały w nienawiści do niej żołnierz, gdy zobaczył jej zwłoki, zaczął wołać: „Piękna Lotus umarła, niech żyje duch pięknej Yang Kuei-fei!”

Polska na morzu

W końcu grudnia r. ub. Polsko-Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe S. A. zamówiło, na jednej ze stoczni angielskich nowy statek trampowy. Będzie to statek o nośności 2100 ton, szybkości 11 węzłów i ma być użyty do przewozów drzewa.

HOLENDERCZYCY CZEKAJĄ z utęsknieniem na chwilę, kiedy strzały armatnie obwieszą narodziny w „białym pałacu” w Soestdijk.

Stuletni młyn wodny

Woda znika bez śladu w szczelinach

Na wyspie Kaphallania, położonej u wylotu zatoki Korynckiej (Grecja), Anglik Stevens przed stu laty zrobił dziwne odkrycie. Znalazł on mianowicie miejsce, w którym poprzeczyną przepaściami i urwiskami wyspy leży niżej od poziomu morza. Stevens miał plan gotowy. Wykopat on 4 m szeroki i 40 m długi kanał od morza do owych szczelin ziemnych i puścił nim wodę, która jednakże nie zalała tej części wyspy, lecz znikła bez śladu w szczelinach. Stevens zrozumiał, że to zjawisko natury wyzyskać można jako tanie i niewyczerpalne źródło energii. Wbudował więc w prąd duże, żełazne koło wodne czyli kołusz, które to koło od stu lat obraca się bezustannie. Uzyskana na tej drodze energia wystarcza do zapędzania fabryki sztucznego lodu,

niewielkiej centrali elektrycznej oraz tartaku.

Powstaje pytanie, gdzie podziewa się woda, płynąca bezustannie z morza do szczelin ziemnych. Od roku 1835 wpłynęło od morza do szczelin przeszło 2 miln. m kub. wody, nie pozostawiając po sobie żadnych śladów ani też przeszkód. Kopano głęboko studnie dla śledzenia biegu wody, lecz jak dotąd zagadki rozwiązać nie zdołano. Przypuszcza się, że w głębiach wyspy znajdują się olbrzymie jaskinie, w których zbiera się woda i z których w innych miejscach wylewa się do morza woda, lecz i w tym tłumaczeniu mieści się sprzeczność, tak, iż młyn wodny na wyspie Kaphallania w dalszym ciągu jest zagadką nierozwiązaną. (Kk)

Drogi Czytelniku,
Wybaczysz — nie wątpię —
Ze w dzisiejszej fraszce
Zasady odstąpię
I, zamiast wskazywać
Ciemne życia strony,
Będę ze wszystkiego
Raz zadowolony.
Chciałbym dziś z radości
Hasać, wierząc, skakać,
Śmiać się do rozpuku,
I ze szczęścia płakać,
Dziś przebaczę nawet
Mojemu wrogowi,
Dziś daruję nawet
Memu dłużnikowi,
A to wszystko z jednej
Małeńkiej przyczyny,
A to wszystko z jednej
Ogromnej przyczyny:
Ukaranej winy.

Drogi Czytelniku,
Uwierz razem z mną
Że dziś przyszłość kraju
Jest już nie tak ciemna,
Skoro chociaż jeden

Promyk świeci jaśniej
I, miejmy nadzieję,
Że nigdy nie zgaśnie!
Na czym — że opieram
Swe jasne poglądy?
Otóż i przyczyna:
Sprawiedliwe Sady
I to jest źródło
Mej wielkiej nadziei,
Że chociaż się wszystko
Z toru wykołei,
Nie zginiemy — bowiem
Pośród nieprawości,
Żyje wśród nas jeszcze
Duch Sprawiedliwości!
Wiem: Gdy Robakiewicz

Za biednych pieniądze
Gości dygnitarzy,
Bankiety urzęda,
Czy przedzej, czy później
Przebierze się miara
I starostę spotka
Zasłużona kara!
Wiem, że jeśli taki
Lekkomyślny młodzian
Weźmie bez skrupułów

Z funduszu powodzian
I za to urzędzi
„Tańczące wieczory”
I za to postawi
Szampany, kawiorę,
To przedzej, czy później
Przebierze się miara
I starostę spotka
Zasłużona kara!
Wiem: Gdy pomylenieć
Za grose społeczne
Wozi za granicę
Swe krewne cioteczne,
Albo, gdy przemycą
Towar bez oclenia,
Albo gdy wywozi,
Albo gdy zamienia,

Kiedy się rozbija
Urzędowym autem,
Gdy podwładnych zmusza
Do kradzieży gwałtem —
Czy przedzej, czy później
Spadnie za nim krata
I były starosta
Weźmie cztery lata!
Dlatego powtarzam,
Czytelniku Drogi,
Że dziś w przyszłość kraju
Patrzyć już bez trwogi!
Musi nadejść wreszcie
Początek tej ery,
Której znakiem będą
Mocne charaktery,
Których żaden szampan
I kawior nie plami,
Bo to będą ludzie
Z czystymi rękami!

STANSQ.